



Kúria
ítélete

Az ügy száma: Bhar.I.595/2025/9.

A határozat szintje: harmadfok

A tanács tagjai: Dr. Csák Zsolt, a tanács elnöke
Dr. Schmidt Péter, előadó bíró
Dr. Gimesi Ágnes, bíró
Dr. Gunyecz Zoltán, bíró
Dr. Kardos Andrea, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: nyilvános ülés

Az ülés napja: 2025. december 9.

Az ügy tárgya: hivatali vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmény

Terheltek: terhelt1 volt rendőr alezredes

Elsőfok: Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa, Kb.II.21/2023/27., ítélet, tárgyalás, 2024. május 14.

Másodfok: Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, 6.Kbf.41/2024/8., ítélet, nyilvános ülés, 2024. december 6.

A fellebbezés előterjesztője: Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség

Rendelkező rész:

A Kúria a hivatali vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmény miatt terhelt1 volt rendőr alezredes ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség által benyújtott másodfellebbezést elbírálva a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság 6.Kbf.41/2024/8. számú ítéletét megváltoztatja,

terhelt1 vádlottat bűnösnek mondja ki közokirat-hamisítás büntettében [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont],

ezért öt 500 (ötszáz) napi tétel pénzbüntetésre ítéli, a pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.500 (ezerötszáz) forintban állapítja meg.

Az így kiszabott összesen 750.000 (hétszázötvenezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként 1-1 (egy-egy) napi fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] **I.** A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2024. május 14. napján kihirdetett Kb.II.21/2023/27. számú ítéletével terhelt1 rendőr alezredes vádlottat bűnösnek mondta ki hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 294. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont aa) alpont] és közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont]. A törvényszék ezért öt halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztés büntetésre, 300 napi tétel pénzbüntetésre és lefokozás katonai büntetésre ítélte. A bíróság a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette és megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén annak végrehajtási fokozata börtön, amelyből a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A bíróság a pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.700 forintban állapította meg, és kimondta, hogy az így kiszabott összesen 510.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése vagy részletfizetés engedélyezése esetén egyetlen részlet elmulasztása esetén annak fennmaradó részét napi tétel összegenként egy nap fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Megállapította továbbá, hogy a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozatára a szabadságvesztés fokozata az irányadó. Rendelkezett az elsőfokú bíróság az eljárás során lefoglalt bűnjelekről.

[2] A vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a 2024. december 6. napján meghozott 6.Kbf.41/2024/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta: a vádlottat a Btk. 294. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint minősülő hivatali vesztegetés elfogadásának büntette, valamint a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző és aszerint minősülő közokirat-hamisítás büntette miatt emelt vád alól felmentette. Az elsőfokú bíróság ítéletét a bűnjelekre vonatkozó rendelkezés tekintetében helybenhagyta.

[3] **II.** 1. A másodfokú bíróság ítéletét a vádlott és a védő a nyilvános ülésen tudomásul vette. Az ítélet ellen a nyilvános ülésen jelen nem lévő Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.489/2024/8. számon jelentett be másodfellebbezést a vádlott terhére, büntető anyagi jogszabályt sértő felmentése miatt, bűnösségének a Btk. 294. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint minősülő, az előnyért, hivatali kötelességét megszegve elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében és a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző hivatalos személyként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében

történő megállapítása és vele szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés, pénzbüntetés és lefokozás katonai büntetés kiszabása érdekében.

[4] Másodfellebbezésében a fellebbviteli főügyészség kifejtette, hogy a vádlott bűnössége és cselekménye jogi minősítése megítélésének a körében az ítélet anyagi jogi törvényt sértve döntött a vádlott bűncselekmény hiányában történő felmentéséről.

[5] A Fővárosi Ítélet Társasági Tanácsa által kifejtett állásponttal szemben utalt az ügyészség a megbízhatósági vizsgálatnak a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényben (a továbbiakban: Rtv.) szabályozott céljára, valamint bűncselekmény gyanújának felmerülése esetén a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv feljelentési kötelezettségére. Hivatkozott a Kúria Bhar.1826/2017/7., valamint Bhar.1857/2017/6. számú határozataiban foglaltakra, amelyek szerint a megbízhatósági vizsgálat – a büntetőeljárás keretén kívül – állami provokációnak nem tekinthető, mivel az állam jogosult, egyben köteles is ellenőrizni, hogy a rendvédelmi szervek állománya mennyiben alkalmas feladatai ellátására, azaz munkaköri kötelezettségei teljesítésére és amennyiben a vizsgálat alá vont személy olyan köteleességszegő magatartást tanúsít, amely büntető törvénybe ütközően tényállásszerű, akkor annak következménye a büntető feljelentés.

[6] A fellebbviteli főügyészség kifejtette: a törvényes keretek között, az ügyészi engedélyben meghatározottak szerint végrehajtott megbízhatósági vizsgálat során a vádlott tapasztalta, hogy a tárgyalótiszt a fegyver megszerzésére vonatkozó engedély iránti kérelmét úgy nyújtotta be és olyan körülményeket mutatott be a vádlottnak, ami alapján a megszerzésre vonatkozó feltételek nem álltak fenn, a vádlott a jegyzőkönyvet úgy töltötte ki és írta alá, hogy az nem a tényleges állapotot tartalmazta. Eközben megegyeztek, hogy a fegyvertároló szekrény vonatkozásában tekintsék úgy, hogy a zár rajta van, majd a későbbiek során a vádlott ténylegesen elfogadta a kolbászt és a szeszes italt, mint jogtalan előnyt. Magatartása a védett jogtárgyakat sértően mindkét bűncselekmény vonatkozásában tényállásszerű, az objektív társadalomra veszélyessége fennáll, így megvalósította mind a korrupciós, mind a közbizalom elleni bűncselekményt. Mindezekre figyelemmel cselekményének társadalomra veszélyessége egyértelműen megállapítható, ezért a vádiratban terhére rótt bűncselekményekben bűnösségének megállapítása szükséges és indokolt.

[7] A büntetés kiszabása körében előadta, hogy a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa által számba vett és a fellebbviteli főügyészség másodfokú átiratában jelzett bűnösségi körülményekre figyelemmel a vádlottal szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabása indokolt – azzal, hogy a korrupciós bűncselekmény elkövetésére tekintettel az előzetes mentesítésben részesítése kizárt –, és figyelemmel arra, hogy a vádlott a bűncselekményt haszonszerzés céljából követte el, vele szemben pénzbüntetés kiszabása is szükséges; emellett mivel a vádlott hivatásos rendőrként korrupciós bűncselekményt követett el, ezért méltatlan a rendfokozat viselésére, így vele szemben a lefokozás katonai büntetés alkalmazása is szükséges.

[8] Indítványozta a fellebbviteli főügyészség, hogy a Kúria a Be. 624. § (1) bekezdése alapján a Fővárosi Ítélet Társasági Tanácsának 6.Kbf.41/2024/8. számú másodfokú ítéletét változtassa meg és terhelte rendőr alezredes vádlottat mondja ki bűnösnek a Btk. 294. § (1) bekezdésébe ütköző és (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint minősülő, az előnyért hivatali kötelezettségét megszegve elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében és a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző, hivatalos személyként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében. A vádlottat a Btk. 33. § (1) bekezdés a) pontja és 36. §-a alapján ítélje határozott ideig tartó szabadságvesztés büntetésre, melynek végrehajtását a Btk. 85. § (1) bekezdés alapján próbaidőre függeszse fel; a szabadságvesztés büntetés mellett a Btk. 50. § (2) bekezdésére figyelemmel, a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdése alapján ítélje pénzbüntetésre, valamint a Btk. 135. § (1) bekezdés a) pontja és a Btk. 137. §-a alapján lefokozás katonai

büntetésre is. Rendelkezzen arról, hogy a szabadságvesztés büntetést végrehajtása esetén a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja alapján börtönben kell végrehajtani és hogy a vádlott a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel a büntetés kétharmad része kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Kötelezze a Kúria a vádlottat a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[9] 2. Legfőbb Ügyészség BF.72/2025/3. számú átiratában a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség másodfellebbezését módosítva tartotta fenn.

[10] A vádlott személyi körülményeire nézve indítványozta annak rögzítését, hogy szolgálati jogviszonyát az ORFK vezetője 29000-170/2997/2024.fmi. számú parancsával 2024. július 19-én megszüntette, figyelemmel arra, hogy a 29000-103/9-3/2024.Fe. számú, szolgálati jogviszony megszüntetése fegyelmi fenyítését a belügyminiszter BMSZÜ/740-1/2024. számú határozatával helybenhagyta.

[11] A Legfőbb Ügyészség egyetértett az ítéletábra álláspontjával abban, hogy a korrupciós bűncselekmény elkövetése nem állapítható meg. Kifejtette e körben, hogy az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal pontosította, hogy a terhelt az ellenőrzési jegyzőkönyv lezárását és aláírását követően a tárgyaló tiszt kávéra, üdítőre és kolbászra vonatkozó felajánlását visszautasította. A Legfőbb Ügyészség szerint ez tényszerű megállapítás, azonban ügydöntő jelentősége nincs, mert a videofelvétel alapján kiderül az is, hogy a tárgyalótiszt cselekménye – ha az valós élethelyzet lett volna – csak egy udvariassági gesztusnak felelt volna meg, a visszautasítás indoka pedig az volt, hogy a terhelt siet. A terhelt ezért nem a jogtalan előnyt utasította vissza, csak az annak nem minősülő kínálást.

[12] A Legfőbb Ügyészség hivatkozott az EBH 2018.B.1. számú eseti döntésben foglaltakra, amely a vizsgálati tervtől való lényeges eltéréshez, a túllépéshez, valamint a vizsgálat céljának elérését követő folytatásához kapcsolja a társadalomra veszélyesség hiányát. Az ügyészség álláspontja szerint ez levezethető az Rtv. 7/A. § (1) bekezdéséből is, mely szerint a megbízhatósági vizsgálat célja annak megállapítása, hogy az azzal érintett eleget tesz-e a jogszabályban előírt hivatali, illetve jogszabályban, kollektív szerződésben, üzemi megállapodásban, valamint munkaszerződésben előírt munkaköri kötelezettségének. A 7/B. § (3) bekezdése szerint a rendőrség belső bűnmegelőzési és bünfelderítési feladatokat ellátó szerve a megbízhatósági vizsgálat során a (2) bekezdés szerinti bűncselekményt, szabálysértést vagy közigazgatási bírsággal súlytandó szabályszegést akkor követhet el, ha megalapozottan feltehető, hogy az a 7/A. § (1) bekezdésben foglaltak ellenőrzésére alkalmas, valamint az a 7/A. § (1) bekezdésében foglaltak ellenőrzéséhez elengedhetetlenül szükséges.

[13] Érvelése szerint azzal, hogy a terhelt mindenféle felhívás nélkül, önként megvalósította a hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntetést, a megbízhatósági vizsgálat kétséget kizáróan célt ért, annak célja ugyanis nem annak kiprovokálása, hogy az eljárás alá vont – minél több – bűncselekményt kövessen el, hanem csak az arról való meggyőződés, hogy az érintett személy megtartja-e a rá vonatkozó szabályokat. Annak folytatása már csak azért sem volt indokolt, mert az ügyész által jóváhagyott terv – jelen esetben nem a védelmi tiszt, hanem a vádlott túlbuzgósága miatt – eredeti formájában már nem is volt végrehajtható. Erre figyelemmel a Legfőbb Ügyészség az EBH-ban lefektetett elveket alkalmazhatónak tartotta az esetre. Kifejtette, hogy mivel a megbízhatósági vizsgálat során bebizonyosodott, hogy terheltl megszegte a kötelezettségét, ennek keretében hamis közokiratot is kiállított, az előny felkínálása szükségtelen, céltalan, ezért jogszerűtlen is volt. A terhelt felhívás, előny ígérete nélkül készítette el a valótlan tartalmú közokiratot. A szabálytalan eljárás következménye a társadalomra veszélyesség, így a bűncselekmény hiánya.

[14] Álláspontja szerint az ítéletábra által hivatkozott EBH 2012.B.4. számú eseti döntés, illetve a vélt bűncselekményre hivatkozás azért nem releváns, mert abban az esetben

tényállási elem – a „más”, mint élő ember, azaz a sértett – hiányzott, ellenben jelen ügyben a hivatali vesztegetés elfogadásának törvényi tényállása a maga teljességében megvalósult.

[15] A Legfőbb Ügyészség kifejtette, hogy a hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette az ügyészi fellebbezésben helyesen hivatkozott bírósági gyakorlat alapján megállapítható, az irányadó. A megbízhatósági vizsgálat törvényes célból, ügyészi engedély alapján, jóváhagyott végrehajtási terv szerint zajlott. Az erre feljogosított szerv azt kívánta feltárni, hogy terhelt volt rendőr-alezredes, mint hivatalos személy jogtalan előnyért hajlandó-e valótlan tény közokiratba foglalni, a tárolóhely biztonságos kialakításáról jegyzőkönyvet kiállítani. A vizsgálat alapján megállapítható, hogy a terhelt a vizsgálat célzott, valótlan tartalmú közokiratot kiállította. Annak nincs jelentősége, hogy ennek érdekében nem volt szükséges a jogtalan előny felkínálása, illetve hogy az ezen esetben megvalósuló bűncselekmény büntetőjogi minősítése a vizsgálati terv 10. oldalának utolsó előtti bekezdésében helytelen, a Nemzeti Védelmi Szolgálat eljárása e bűncselekmény vonatkozásában szabályszerű volt.

[16] Mindezekre tekintettel a Legfőbb Ügyészség indítványozta, hogy a Kúria a Be. 624. § (1) bekezdése alapján a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság 6.Kbf.41/2024/8. számú ítéletét változtassa meg, a vádlottat mondja ki bűnösnek a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző, hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntetében, és ezért őt a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdései alapján ítélje pénzbüntetésre, egyebekben a másodfokú ítéletet hagyja helyben.

[17] 3. A vádlott védője a Legfőbb Ügyészség átiratában foglaltakra írásbeli észrevételt terjesztett elő, amely szerint tényként rögzíthető, hogy a Nemzeti Védelmi Szolgálat 30310-10/490-2/2023.Tük. számú végrehajtási terve alapján lefolytatásra került megbízhatósági vizsgálat során az eljárásban résztvevő tárgyaló tiszt a végrehajtási tervben foglaltaktól több alkalommal eltért, jogszerűtlen volt.

[18] A megbízhatósági vizsgálat végrehajtási tervében foglaltakra hivatkozással előadta, hogy az első alkalom, amikor a tárgyaló tiszt eltért a végrehajtási tervtől az volt, amikor – a végrehajtási tervben foglaltaktól eltérve – a kérelmet hiányosan adta be, ugyanis az elektronikus irathoz nem csatolta a pszichológiai alkalmassági igazolást. Kifejtette, hogy a helyszíni ellenőrzés során terhelt volt rendőr alezredes mindenféle felhívás nélkül, önként megvalósította a hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntetét, a megbízhatósági vizsgálat kétséget kizáróan célt ért. A védelmi tiszt azonban a megbízhatósági vizsgálatot tovább folytatta annak ellenére, hogy terhelt volt rendőr-alezredes a hatósági ellenőrzést elvégezte, a szekrényt megtekintette, a jegyzőkönyvet kiállította, továbbá az okmányok ellenőrzését elvégezte, tehát a hatósági szemle befejezést nyert. A végrehajtási tervben nevesített csapdatárgy, az élelmiszer felajánlása már ekkor nem volt indokolt.

[19] A védő érvelése szerint a tárgyaló tiszt részéről a vesztegetési szándék kifejezésre juttatása ténylegesen ekkor történt meg, ugyanakkor a vádlott részére a jogellenes cselekmény észlelésekor nem került felajánlásra előny, olyan sem történt, hogy jogtalan előnyt kérjen. A védelmi tiszt által történt felajánlás pedig már az első alkalommal visszautasításra került annak ellenére, hogy akkor nem került megfogalmazásra, hogy ez a „kínálás” azért történik, hogy terhelt volt rendőr alezredes a hivatali kötelességét megszegje. Amennyiben pedig a vádlott a helyszíni ellenőrzés során valótlan tartalommal állít ki okiratot és azt átadja a védelmi tisztnek, akkor megvalósul a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző, hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette, amelyet a törvény 1-től 5 évig terjedő szabadságvesztéssel rendel büntetni.

[20] A védő hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla Kbf.44/2016/5. számú és a Kúria Bhar.520/2017/3. számú határozatában, valamint az EBH 2018.B.1. számú eseti döntésében foglaltakra, amelyek alapján, amennyiben a védelmi tiszt a megbízhatósági vizsgálat

lefolytatása során a végrehajtási tervtől eltér, annak kereteit túllépi, az ekként beszerzett bizonyítékok a büntetőeljárásban nem használhatóak fel. Utalt e körben arra, hogy a védelmi tiszt már akkor – majd ezt követően legalább három alkalommal – eltért a végrehajtási tervtől, mikor a kérelmet hiányosan adta be. Az ezt követő további eljárása már a tisztességtelen eljárás tilalmába ütközött, amikor terhelt volt rendőr alezredest olyan helyzetbe hozta, amely további bűncselekmények elkövetésére ösztönzi.

[21] A védő utalt arra, hogy a Be. 78. § (4) bekezdése szerint nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközből származó tény, amelyet a bíróság, az ügyész vagy a nyomozó hatóság bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők eljárási jogainak lényeges korlátozásával szerzett meg, ezért a bizonyítékok közül a Nemzeti Védelmi Szolgálat által, a 30310-10/490-2/2023.Tük. számú végrehajtási terv alapján alkalmazott bizonyítási eszközökből származó bizonyítékokat ki kell rekeszteni, tehát úgy kell tekinteni, hogy az a maga egészében nem létezik.

[22] Hivatkozott a védő továbbá az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 6. cikkében foglalt tisztességtelen eljárás tilalmára, amelybe álláspontja szerint a védelmi tiszt végrehajtási tervtől való eltérése ütközik.

[23] A vádlott cselekménye társadalomra veszélyességének hiánya körében kifejtette, hogy különös gonddal kell vizsgálni, hogy az absztrakt társadalomra veszélyességgel rendelkező, bűnösen megvalósított cselekménynek van-e konkrét társadalomra veszélyessége. Utalt e körben a védő a Kúria Bhar.I.520/2017/3. számú határozatában foglaltakra, amelyben a Kúria helybenhagyta a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.44/2016/5. számú – a terheltet bűncselekmény hiányában felmentő – ítéletét, elfogadva a másodfokú bíróság azon érvelését, hogy a cselekménynek nincs konkrét társadalomra veszélyessége, ezért nem bűncselekmény.

[24] A védő álláspontja szerint semmilyen veszélyeztető cselekmény nem történt, így a társadalomra veszélyes cselekvőség kifejtésére sem kerülhetett sor. Mivel a védelmi tisztnak ténylegesen fegyvertartási engedély megszerzése iránti célja nem volt, tehát a társadalomra való veszélyességről így semmiképpen sem beszélhetünk, ekként a Btk. 4. §-ában írt bűncselekmény sem állapítható meg. Ezen túlmenően a védett jogi tárgy – az állami szervek, a hivatalos személyek törvényes és elfogulatlan működéséhez fűződő társadalmi érdek – nem sérült.

[25] Mindezekre figyelemmel a védő szerint terhelt volt rendőr-alezredes vádiratban írt cselekménye nem bűncselekmény, így felmentésnek, az eljárás bűncselekmény hiányában történő megszüntetésének volt helye, ennek okán a másodfokú bíróság döntése anyagi jogszabályt nem sért. Indítványozta ezért, hogy a Kúria utasítsa el az ügyészség másodfellebbezésben foglalt indítványát és hagyja helyben a másodfokú bíróság ítéletét.

[26] 4. A Kúria mint harmadfokú bíróság az ügy elbírálására nyilvános ülést tartott.

[27] A nyilvános ülésen a Legfőbb Ügyészség képviselője indítványát tartalmilag az írásban előterjesztettel azonos módon tartotta fenn. Hivatkozott arra, hogy ugyan a Fővárosi Ítéltábla katonai tanácsa tudatosan és következetesen eltért a Kúria gyakorlatától, precedens értékű harmadfokú határozatától, azonban az irányadó gyakorlat alapján a társadalomra veszélyesség megítélése szempontjából nincs jelentősége annak, hogy egy megbízhatósági vizsgálat hatósági kontroll mellett történik, a hatóság tevékenyen részt vesz e folyamatban, a mesterségesen létrehozott élethelyzetnek egyetlen relevanciája az, hogy a büntetés kiszabása körében ezt értékelni kell vagy lehet.

[28] A Legfőbb Ügyészség képviselője rámutatott arra, hogy jelen ügyben nincs annak jelentősége, hogy a terhelt az ellenőrzési jegyzőkönyv lezárását és aláírását követően a tárgyaló tiszt kávéra, üdítőre és kolbászra vonatkozó felajánlását visszautasította, mivel ez

nem a jogtalan előny felajánlásának, hanem annak nem minősülő kínálásnak tekinthető. A végrehajtási tervtől való eltérés ezzel nem valósult meg meg. Álláspontja szerint a végrehajtási terv azon része, amely szerint a védelmi tiszt kitartóan, a jogellenes cselekmény elkövetésére irányuló kérés elutasítását követően az ajánlatot nem újítja meg vagy nem módosítja, és nem ösztönzi, kifejezetten a közokirat valótlan kiállítására vonatkozó kérést jelenti. Hivatkozott továbbá arra, hogy a végrehajtási tervtől való kisebb fokú eltérést a törvény sem tiltja. A EBH 2018.B.1. számon közzétett Kúria Bhar.I.520/2017/3. számú határozata alapján annak jogi indokolását úgy foglalta össze, hogy a megbízhatósági vizsgálatban is érvényesülnie kell a fokozatosság elvének, és ha a megbízhatósági vizsgálat célt ért, akkor a terhelt további provokálása nem kezdhető meg, illetve nem folytatható. Utalt arra, hogy azzal, hogy a terhelt mindenféle felhívás nélkül, önként megvalósította a hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntettét, a megbízhatósági vizsgálat kétséget kizáróan célt ért. A megbízhatósági vizsgálat célja ugyanis nem annak kiprovokálása, hogy az eljárás alá vont (minél több) bűncselekményt kövessen el, hanem csak az arról való meggyőződés, hogy a „védett személy” megtartja-e a rá vonatkozó szabályokat. Annak folytatása már csak azért sem volt indokolt, mert az ügyész által jóváhagyott terv – jelen esetben nem a védelmi tiszt, hanem a vádlott túlbuzgósága miatt – eredeti formájában már nem is volt végrehajtható. Ezért a Legfőbb Ügyészség képviselője a hivatkozott elvi bírósági határozatban írtakat alkalmazhatónak tartotta az esetre, és úgy ítélte meg, hogy mivel a terhelt előny ígérete nélkül is elkészítette a valótlan tartalmú közokiratot, ezért az előny felkínálása szükségtelen, céltalan, így jogszerűtlen is volt, a szabálytalan eljárás következménye pedig csak az lehet, hogy a társadalomra veszélyesség hiányzik, így a bűncselekmény hiányát kell megállapítani.

[29] A Legfőbb Ügyészség képviselője ugyanakkor a hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette vonatkozásában ezt már nem tartotta irányadónak, mivel a megbízhatósági vizsgálat törvényes célból, ügyészi engedély alapján, jóváhagyott végrehajtási terv szerint zajlott. A Nemzeti Védelmi Szolgálat (NVSZ) azt kívánta feltárni, hogy terheltl volt rendőr alezredes mint hivatalos személy, jogtalan előnyért hajlandó-e valótlan tényt közokiratba foglalni, a tárolóhely biztonságos kialakításáról jegyzőkönyvet kiállítani. Megállapítható, hogy a terhelt a vizsgálatot célzott, valótlan tartalmú közokiratot kiállította.

[30] Mindezekre figyelemmel a Legfőbb Ügyészség képviselője indítványozta, hogy a Kúria a Be. 624. § (1) bekezdés alapján a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság 6.Kbf.41/2024/8. számú ítéletét változtassa meg, és a vádlottat mondja ki bűnösnek a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző, hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntettében. A büntetés kiszabása során az enyhítő körülményeket az elsőfokú ítéletben foglaltakhoz képest kiegészíteni nem kívánta, azonban további súlyosító körülményként kérte megállapítani a vezetőként való elkövetést, mivel a bűncselekmény tényállása ezt már nem értékeli. Emellett utalt arra, hogy a vádlott szolgálati jogviszonyát a vezetője már megszüntette, a Hszt. 190. §-a értelmében nincs rendfokozata, ezért nem lehet lefokozni. Büntetésként elégségesnek tartotta a büntetési célok eléréséhez a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdése szerinti pénzbüntetésre ítéletét. Indítványozta, hogy egyebekben a Kúria a másodfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[31] 5. A terhelt meghatalmazott védője a nyilvános ülésen fenntartotta az írásban megküldött nyilatkozatát. Előadta, hogy helyesen járt el a másodfokú bíróság, amikor felmentette a terheltet az ellene felhozott vádak alól.

[32] A védő álláspontja szerint a védelmi terv egységes egész, azt nem lehet részekre bontani, attól nem lehet kicsit vagy nagyon eltérni. A védő ugyancsak az EBH 2018.B.1. számú döntésre hivatkozással előadta, hogy az a végrehajtási terv túllépésével kapcsolatos

álláspontot egyértelműen rögzíti. Egyetértett a másodfokú bírósággal a tekintetben, hogy a megbízhatósági vizsgálat egy mesterséges élethelyzet, amelynek nem lehet egyenes következménye a büntetőjogi felelősség, erre egy más intézményrendszert kellene kitalálni. Az Alaptörvény 28. cikkére hivatkozással előadta, hogy a megbízhatósági vizsgálat nem felel meg a „közjó” 28. cikk III. fordulatóban foglaltak szerinti fogalmának.

[33] A vélelmezett bűncselekmény kérdésében a védő előadta, hogy mivel a végrehajtási terv azt írja le, hogy a védelmi tisztnek nincs valós fegyvertartási engedély megszerzésére való igénye, ezért a cselekmény társadalomra veszélyessége sem állapítható meg, hiszen a kiállított hamis közokirat nem érheti el a célját.

[34] A védő hivatkozott továbbá arra, hogy a végrehajtási tervet egységes egészében kell kezelni, nem lehet elemeiben vizsgálni, hogy egyik része jó, a másik nem, ezért a végrehajtási tervet az ügyben súlyosan megszegették, az egészet figyelmen kívül kell hagyni és törvénytelenül beszerzett bizonyítéknak kell tekinteni a beszerzett adatokat, és ennek megfelelően a másodfokú bíróság ítéletét helyben kell hagyni.

[35] A védő az ügyészi álláspont elfogadása esetére indítványozta, hogy a Kúria a vádlottal szemben intézkedést alkalmazzon.

[36] 6. A vádlott az utolsó szó jogán előadta, hogy ha a Kúria arra jut, hogy a bűncselekményt elkövette, annak elkövetését elismeri, megbánta, szégyelli és egy életre tanult belőle.

[37] **III.** A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség másodfellebbezése a Legfőbb Ügyészség átiratában foglalt változtatásokkal – de eltérő jogi indokkal – alapos.

[38] 1. A Be. 615. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságéval ellentétes döntése esetén.

[39] A Be. 615. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel ellentétes a döntés, ha a másodfokú bíróság az első fokon elítélt vádlottat felmentette vagy vele szemben a büntetőeljárást megszüntette.

[40] A másodfokú bíróság a vádlottat az ellene emelt valamennyi bűncselekmény vádja alól felmentette, erre figyelemmel a másodfellebbezés joga megnyílt.

[41] A Be. 615. § (3) bekezdés a) pontja alapján a fellebbezés sérelmezheti az ellentétes döntést.

[42] Az ügyészség másodfellebbezése a Be. 615. § (3) bekezdés a) pontján alapult, az ellentétes döntést sérelmezve a vádlott bűnösségének kimondására irányult.

[43] A Be. 616. § b) pontja szerint a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésre jogosult az ügyészség is.

[44] A Be. 617. §-a értelmében a harmadfokú bírósági eljárásban a másodfokú bírósági eljárásra vonatkozó rendelkezéseket az e Részben foglalt eltérésekkel kell értelemszerűen alkalmazni.

[45] A Be. 583. § (4) bekezdésére tekintettel, az ügyészség a vádlott terhére is jelenthet be fellebbezést; a fellebbezésében meg kell jelölnie, ha az a vádlott terhére irányul.

[46] Mindezekre figyelemmel a fellebbviteli főügyészségnek a másodfokú bíróság elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztató, és a vádlottat felmentő ítéletével szemben a vádlott terhére, bűnösségének megállapítására és a büntetés kiszabására irányuló másodfellebbezése joghatályos, az alapján harmadfokú eljárás lefolytatásának van helye.

[47] 2. A Kúria ezt követően vizsgálta a harmadfokú felülbírálat terjedelmét.

[48] A Be. 618. § (1) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság

a) a másodfokú bíróság ítéletének

aa) a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését,

ab) azon rendelkezését, illetve részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, és

b) az elsőfokú és másodfokú bírósági eljárást arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

[49] A Be. 618. § (2) bekezdésére figyelemmel a harmadfokú bíróság hivatalból dönt az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben is.

[50] Arra tekintettel, hogy az ellentétes döntés a vád tárgyát képező mindkét bűncselekményt érinti, és az a felmentésben megnyilvánuló ellentétes döntést támadja, ugyanakkor a felmentésre figyelemmel ellentétes döntéssel nem érintett része a másodfokú bíróság ítéletének nincs, így a Be. 618. § (3) bekezdésében foglaltak alkalmazására a harmadfokú eljárásban nem volt szükség.

[51] Jelen ügyben mindezek alapján a harmadfokú bíróság felülbírálatának terjedelme teljes körű volt.

[52] 3. A Kúria ezt követően vizsgálta a másodfokú bíróság ítéletének megalapozottságát.

[53] A Be. 619. § (1) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan.

[54] Arra figyelemmel, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által helyesbített tényállás alapjául szolgáló egyes bizonyítékokat – azok törvénysértő módon történő beszerzése miatt – kirekesztette, a másodfokú bíróság által megállapított tényállás részben megalapozatlanná vált.

[55] Az elsőfokú és a másodfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, mivel a kirekesztett bizonyítékok nélkül a megállapított tényállás részben ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával [Be. 592. § (2) bekezdés c) pont].

[56] A Be. 619. § (2) bekezdése értelmében a harmadfokú bírósági eljárásban nincs helye bizonyításnak, ugyanakkor a 619. § (3) bekezdése alapján, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan, és a helyes tényállás az elsőfokú, illetve másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján megállapítható, vagy a helytelen ténybeli következtetés az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján kiküszöbölhető, a harmadfokú bíróság a tényállást hivatalból kiegészíti, illetve helyesbíti.

[57] Jelen ügyben – az indokolásban később részletezettek szerint – a megbízhatósági vizsgálat során a végrehajtási tervtől történő szükségtelen eltérést követően beszerzett bizonyítási eszközök és az abból nyert bizonyítékok a büntetőeljárásban nem használhatóak fel, mivel a megbízhatósági vizsgálat ezen részében a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmével lett lefolytatva, amelynek következménye az így megszerzett bizonyítékok kirekesztése. A Be. 167. § (5) bekezdése értelmében ugyanis nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközökből származó tény, amelyet a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság, illetve a (2) bekezdésben meghatározott hatóság bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők büntetőeljárási jogainak lényeges sérelmével szerzett meg. A Be. 167. § (2) bekezdésében meghatározott hatóság az, amely a jogszabályban meghatározott feladatainak ellátása során a büntetőeljárás megindítása előtt vagy azzal egyidejűleg tárgyi bizonyítási eszközöket készítet, illetve beszerzett. Ilyen hatóságnak kell tekinteni a megbízhatósági vizsgálat lefolytatása során eljáró szerveket, így a megbízhatósági vizsgálat

során készített vagy beszerzett tárgyi bizonyítási eszközökből származó tény csak abban az esetben értékelhető bizonyítékként, ha annak beszerzésére nem bűncselekmény útján vagy más tiltott módon került sor. Megbízhatósági vizsgálat lefolytatásából származó bizonyítási eszköz, és az annak eredményeként felhasználható bizonyítékok vonatkozásában ilyen más tiltott módnak számít a megbízhatósági vizsgálat lefolytatására irányuló szabályok olyan mértékű megszegése, a végrehajtási tervtől való eltérésnek olyan formája, amely egyidejűleg a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét is jelenti. Amennyiben a megbízhatósági vizsgálat lefolytatására vonatkozó jogszabályokat olyan módon és mértékben szegték meg, hogy az egyidejűleg a tisztességes eljáráshoz való jog megsértését is eredményezte, ennek a büntetőeljárásban érvényesülő következménye az, hogy a megbízhatósági vizsgálat során készített, illetve beszerzett tárgyi bizonyítási eszközökből származó tény nem értékelhető bizonyítékként.

[58] A bizonyítási eszközök, bizonyítékok (a bizonyítási eszközökből származó tények) kirekesztése [Be. 507. § (1) bekezdés] azzal jár, hogy az érintett bizonyítékok (bizonyítási eszközök) a bizonyítást érintő ügyiratok közül kikerülnek, azokat az ügyiratok között zártan kell kezelni [Be. 507. § (3) bekezdés].

[59] A tényállás megalapozottságának vizsgálatát a kirekesztett bizonyítékok figyelmen kívül hagyásával kell elvégezni, ez pedig azt eredményezheti, hogy a megmaradt, bizonyítást érintő ügyiratokból származó tények ellentétessé válnak a megállapított tényállás egyes tényeivel (azok alapja eltűnik), így az ítélet részben megalapozatlanná válik, amely kiküszöbölésének – további bizonyítás nélkül – a harmadfokú eljárásban is helye volt.

[60] A Kúria a később részletezettek szerint csak a megbízhatósági vizsgálatból származó, a vád szerinti hivatali vesztegetés bűncselekmény alapjául szolgáló tényekre vonatkozó bizonyítási eszközöket és bizonyítékokat rekesztette ki, a tényállás csak ebben a részében vált megalapozatlanná.

[61] A Kúria a vádlott személyi körülményeire megállapított tényeket azzal egészíti ki, hogy terhelt1 volt rendőr alezredes vádlott szolgálati jogviszonyát az ORFK vezetője 29000-170/2997/2024.fmi. számú parancsával 2024. július 19-én megszüntette, figyelemmel arra, hogy a 29000-103/9-3/2024.Fe. számú, szolgálati jogviszony megszüntetése fegyelmi fenyítését a belügyminiszter BMSZÜ/740-1/2024. számú határozatával helybenhagyta.

[62] A Kúria a megállapított történeti tényállást az alábbiak szerint helyesbíti:

[63] – mellőzi az elsőfokú ítélet [15]-[16] bekezdését és a [17] bekezdés első mondatának első két tagmondatát az „elhelyezte” szóval bezárólag.

[64] A Kúria által helyesbített történeti tényállás egységes szerkezetben a következő {az elsőfokú bíróság ítélete [6]-[18] bekezdését érintően}:

[65] terhelt1 rendőr-alezredes vádlott 2008. január 1. napjától a helységi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Igazgatásrendészeti Osztály alosztályvezetői beosztásában – ügyintézőként is ellátva munkáját – kiadmányozási joggal rendelkezett az általános szabálysértési hatóság hatáskörébe tartozó szabálysértési ügyekben, valamint döntéselőkészítési feladatokat is ellátott az engedélyügyi ügyekben, így többek között a lőfegyver megszerzésére és tartására vonatkozó engedélyek kiadásában.

[66] Ebben az eljárásban rejlő kockázati elemekre figyelemmel a Nemzeti Védelmi Szolgálat a 2023. június 6. napján kelt és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség által 2023. június 7. napján jóváhagyott 30310-10/490-1/2023.tük. számú határozatával megbízhatósági vizsgálatot rendelt el terhelt1 rendőr alezredes vádlottal szemben.

[67] Ez alapján a jelvéyszám jelvéyszámú tárgyaló tiszt a 30310-10/490-2/2023.tük. számú végrehajtási terv alapján vadászati célból történő sörétes lőfegyver tartására irányuló

kérelmet nyújtott be a helység1 Rendőrkapitányságra. terhelt1 rendőr alezredes vádlott 2023. június 13. napján telefonon felvette a kapcsolatot a tárgyaló tiszttel és hiánypótlásként az elmaradt pszichológiai alkalmassági vélemény megküldésére szólította fel, amelynek az a hiányzó dokumentum elektronikus úton megküldésével eleget tett.

[68] terhelt1 rendőr alezredes vádlott és a tárgyaló tiszt ezt követően rövid úton megállapodtak abban, hogy a lőfegyver és lőszer jogszabályi előírásoknak megfelelő tárolási körülményeinek vizsgálatához a szükséges hatósági helyszíni szemle 2023. június 19. napján (hétfői napon) kerüljön lefolytatásra.

[69] Ezen előzetes egyeztetésnek megfelelően a jelvéyszámú jelvéyszámú tárgyaló tiszt 2023. június 19. napján 8 óra 15 perc körüli időben megjelent a helység1 Rendőrkapitányság cím1 szám alatti épületében, ahol a váróban találkozott terhelt1 rendőr alezredes vádlottal, akivel – a tárgyaló tiszt járművével – a hatósági helyszíni szemle színhelyére, a tárgyaló tiszt cím2 alatti társasházi lakásához mentek.

[70] A lakás egyetlen szobájában, a bejárati ajtó mellett került elhelyezésre a 150 cm magas, 40 cm széles, két részre osztott, zöld színű fegyverszekrény, amelynek az alsó ajtó talajtól mért 80 cm magasságában lévő zárszerkezete el volt távolítva, az láthatóan törött állapotban a fegyverszekrény tetejére volt helyezve, a hozzá tartozó 2 darab kulccsal, amelyek egyike a zárszerkezetbe beletörve volt látható.

[71] A szemle lefolytatása során emellett a tárgyaló tiszt is külön felhívta terhelt1 rendőr alezredes vádlott figyelmét arra, hogy a fegyverszekrény biztonsági zárja működésképtelen, törött állapotban van, így annak alsó része nem zárható, azaz nem felel meg a fegyverekről és lőszerekről szóló 253/2004.(VIII. 31.) Kormányrendelet 42. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt azon követelményeknek, amely szerint a működőképes lőfegyvert a tartásra jogosult személy által állandóan lakott vagy rendszeresen, illetve alkalmanként visszatérő módon látogatott lakásban – szervezet esetén őrzött vagy riasztóberendezéssel védett épületben – üritett állapotban, a számottevő mértékű külső erőhatásnak is ellenálló anyagból készült és biztonsági zárral ellátott szekrényben, illetéktelen személyektől elzárva kell tárolni.

[72] Mindezek ellenére terhelt1 rendőr alezredes vádlott – a fegyverszekrényt maga is megtekintve, a hiányosságot észlelve – úgy nyilatkozott, miszerint úgy tekinti, mintha az általa lefolytatott hatósági helyszíni szemle időpontjában a fegyverszekrény és annak zárszerkezete mindenben megfelelt volna a jogszabályi előírásoknak.

[73] terhelt1 rendőr alezredes vádlott ezt követően – ennek megfelelően – valótlannal azt rögzítette a 0950-851/1017/2023.F. számú, a „lőfegyver, lőszer tárolóhely kialakításának szemlézéséről” szóló, 2023. június 19. napján 8 óra 30 perckor kelt hivatalos jegyzőkönyvben, hogy „a lőfegyver biztonsági zárral ellátott szekrényben”, míg a „lőszer falhoz, padlóhoz, szekrényhez rögzített, számottevő mértékű külső erőhatásnak is ellenálló anyagból készült és biztonsági zárral ellátott dobozban” lesz tárolható, így a szemle során felvett jegyzőkönyv alapján az engedélyező hatóságként azt állapította meg, hogy a kialakított tárolóhely, a lőfegyver, lőszer tárolása a vonatkozó jogszabályban előírtaknak megfelel és a szemle során felmerült egyéb megállapítást, észrevételt nem rögzített, majd a jegyzőkönyvet saját kezű aláírásával hitelesítette. A jegyzőkönyv aláírását követően a tárgyaló tiszt megkérdezte a vádlottat, hogy kér-e kávé, üdítőt, kolbászt, amely kínálást a vádlott visszautasított.

[74] terhelt1 rendőr alezredes vádlott magát a tárgyaló tiszt által vezetett gépjárművel a helység1 Rendőrkapitányságra a szolgálati helyére visszavitette, és ott az eljárásrendnek megfelelően elkészítette a lőfegyver megszerzésének engedélyezéséről szóló határozat tervezetét a tárgyaló tiszttel történt megállapodás szerinti valótlannal tartalommal, amelyet

jóváhagyásra felterjesztett előjárójának. A határozat-tervezetet az arra jogosult előjáró – a megbízhatósági vizsgálat nyomán történt intézkedés miatt – nem kiadmányozta.

[75] terhelt1 rendőr alezredes vádlott cselekményével megszegte a fegyverekről és lőszerokről szóló 253/2004.(VIII. 31.) Kormányrendelet 26. § (1) bekezdésének a) pontját, amely előírja, hogy a lőfegyver tartására jogosító engedély abban az esetben adható meg, ha a kérelmező rendelkezik a lőfegyver, lőszer tárolásának a rendeletben meghatározott feltételeivel.

[76] Az eljárás során kétséget kizáró módon nem volt bizonyítható az, hogy a vádlott kötelességének megszegéséért neki felajánlott márkás szeszes italt és szarvaskolbászt, azt szóban is kinyilvánítva elfogadott, majd azokat lakóhelyére vitette volna.

[77] A Kúria a másodfokú bíróság ítéletének felülbírálatát ezen megalapozott tényállás alapján végezte el.

[78] 4. A Kúria a harmadfokú felülvizsgálat során megállapította, hogy az első- és másodfokú bíróság nem vétett olyan eljárási szabályt, amelyre tekintettel a Be. 608. § (1) bekezdése alapján, a súlyosítási tilalom megsértése miatt vagy a 607. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott ok törvénysértő megállapítása miatt a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésének volna helye, figyelemmel a Be. 652. §-ában foglaltakra.

[79] 5. A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségét a közokirat-hamisítás büntetében törvényesen állapította meg, a másodfokú bíróság által a vádlott felmentése ezen bűncselekményben törvénysértő volt. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor a terheltet törvénysértően mondta ki bűnösnek hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében, a vádlott felmentése ezen bűncselekményben – bár a másodfokú bíróság álláspontjától teljesen eltérő jogi alapon – törvényes volt.

[80] A harmadfokú felülbírálat tárgya e körben lényegében az volt, hogy az elsőfokú ítélet szerint a vádlott bűncselekményeket követett el, a másodfokú ítélet szerint viszont nem.

[81] Eldöntendő kérdés az irányadó tényállás szerinti vádlotti magatartás minősítése, ami anyagi jogi kérdés.

[82] Tévedett a másodfokú bíróság, amikor a vádlottat az ellene emelt vád alól mindkét bűncselekmény esetében bűncselekmény hiányában mentette fel.

[83] A másodfokú bíróság eltérő jogi következtetésének lényege az volt, hogy

- a jelen ügyben a vélt bűncselekményre kialakított ítélkezési gyakorlat szerint kell eljárni;
- ez a megállapítás a megbízhatósági vizsgálat során elkövetett tényállásszerű magatartásra is vonatkoztatható;
- a megbízhatósági vizsgálat során, mesterséges élethelyzetben a hatóság által motivált cselekménynek nincs társadalomra veszélyessége, az a védett jogtárgyat eleve nem képes megsérteni.

[84] A másodfokú katonai tanács mindhárom kérdésben téves jogi álláspontot fogalmazott meg. A Kúria jelen tanácsa e körben egyetért a Legfőbb Ügyészség eseti döntéseken alapuló álláspontjával. A Kúria arra figyelemmel, hogy a hivatali vesztegetés elfogadása bűncselekmény tekintetében a másodfokú bíróság általi felmentést eltérő jogi indokok alapján, bizonyítottság hiányában hagyta helyben, a másodfokú bíróság jogi érvelését csak a hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette vonatkozásában értékelte, egyebekben a hivatali vesztegetés elfogadása bűncselekmény vádja miatti felmentés tekintetében a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróságtól eltérő jogi indokolását külön rögzíti.

[85] Ahogy a Kúria jelen tanácsa a Bhar.1632/2024/6. számú határozatában kifejtette, az ítéletábra által hivatkozott EBH 2012.B.4. számon közzétett eseti döntés jelen ügyben sem irányadó, mivel az abban alapul vett tényállás sem a bűncselekmény jellegét, sem a tárgyi oldal elemeit, sem pedig az alanyi oldalt illetően nem hozható kapcsolatba a jelen büntetőüggyel. Az eseti döntés alapjául szolgáló tényállás lényege szerint ugyanis az elkövető ellátatlanul hagyta az eleve holtan született csecsemőjét. Az eldöntendő kérdés az volt, hogy a vádlott cselekményét az alkalmatlan kísérlet szabályai szerint kell elbírálni és ekként a felelősségét megállapítani, vagy bűncselekmény hiányában felmentő ítéletet kell hozni.

[86] A Legfelsőbb Bíróság abban az ügyben úgy foglalt állást, hogy ha hiányzik a jogi tárgy (adott esetben az emberi élet), mint a tárgyi oldal olyan szükséges ismérve, amely már önmagában fogalmilag kizárja az emberölés büntetvének megkezdését, a bűncselekményt sem megkezdeni, sem befejezni nem lehetséges, a bűnös szándékkal célba vett eredmény objektíve nem érhető el, vagyis a bűncselekmény kísérleti stádiumba sem juthat el.

[87] A vélt (putatív) bűncselekmény kétségtelenül nem bűncselekmény. Azt jelenti, hogy az elkövető a cselekményeit tévesen azért tartja büntetendőnek, mert egy valóságban nem létező büntetőjogi tényállás meglétét, illetve megvalósulását hiszi, vagyis jogilag tiltottnak gondol egy olyan cselekményt, amelyet a törvényhozó valójában nem tilalmazott. A büntetlenül maradási ez esetben az magyarázza, hogy nem az elkövető téves elképzelése, hanem kizárólag a büntető törvény valós rendelkezése lehet a megvalósított magatartás büntetendőségének az alapja (Kúria Bhar.III.148/2025/5. számú határozat). Jelen ügyben nyilvánvalóan nem erről van szó. A hivatalos személy által valótlán tény valós tényként közokiratba foglalása büntetőjogilag tilalmazott, közismerten büntetéssel fenyegetett magatartás, amelynek minden tényállási eleme megvalósult; szóba sem kerülhet, hogy a vádlott tévesen feltételezte azt, hogy e cselekménye bűncselekmény. Éppen ellenkezőleg: a hivatalos személy vádlott pontosan tisztában volt a cselekménye jogilag tilalmazott voltával, az – a jogellenessége és társadalomra veszélyessége mellett – tényállásszerű is volt.

[88] A másodfokú bíróságnak a vélt bűncselekményre történő hivatkozása valójában ebben a körben is azon indokolás részét képezi, amely szerint a megbízhatósági vizsgálat keretei között, a hatóság által ellenőrzés alatt tartott módon elkövetett cselekmény esetében a társadalomra veszélyesség hiányzik. Ilyenkor a vádlott az ítéletábra álláspontja szerint úgy véli, hogy bűncselekményt követ el, valójában azonban bűncselekményt mégsem valósít meg, mert bár az ugyan tényállásszerű és jogellenes, a társadalomra veszélyessége hiányzik. Az ítéletábra ezen álláspontja téves és ellentétes a Kúria töretlen gyakorlatával.

[89] A Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontja szerint az a hivatalos személy, aki hivatali hatáskörével visszaélve, lényeges tény hamisan foglal közokiratba, büntetett miatt 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ezen bűncselekmény védett jogi tárgya kettős, egyrészt az az alapvető érdek, hogy a közokiratok alaki és tartalmi valóságában a társadalom tagjai megbízhatassanak, vagyis a közokirat alaki és tartalmi értelemben vett hitelességébe vetett közbizalom. A hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás esetében azonban a védett jogi tárgy egyúttal a hivatalos személyek szabályszerű működésébe vetett bizalom megóvásához fűződő társadalmi érdek is.

[90] A bűncselekmény elkövetője kizárólag hivatalos személy lehet [Btk. 459. § (1) bekezdés 11. pont].

[91] A hivatalos személy a közhatalom részese. Működésével szemben alapvető követelmény, hogy a közhatalmat az őt terhelő közfeladat végzésére használja. Ennek alapvető feltétele, hogy a hivatalos személy hivatali hatáskörében marad, ezen keretén belül nem készít hamis közokiratot, valódi közokirat tartalmát nem hamisítja meg vagy lényeges tény nem foglal hamisan közokiratba.

[92] A közokirat-hamisítás elkövetési tárgya a közokirat.

[93] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 323. § (1) bekezdése szerint a közokirat olyan papír alapú vagy elektronikus okirat, amelyet bíróság, közjegyző vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv ügykörén belül, a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő módon állít ki.

[94] A Pp. 323. § (2) bekezdése szerint a közokiratot az ellenkező bizonyításáig valódinak kell tekinteni, míg a (3) bekezdése értelmében a közokirat teljes bizonyító erővel bizonyítja, hogy a kiállító a benne foglalt intézkedést megtette vagy határozatot a benne foglalt tartalommal meghozta, bizonyítja a közokirattal tanúsított adatok és tények valóságát, valamint a közokiratban foglalt nyilatkozat megtételét, annak idejét és módját.

[95] Lényeges tény alatt azokat a tényeket kell érteni, amelyek a közokirat bizonyító joghatás kiváltására alkalmas jellegét adják, amelyek bizonyítására, tanúsítására a közokirat kiállításra került, illetve amely közokirat által tanúsított tény a hivatalos személy hivatali eljárásának alapja.

[96] A hivatalos személyi mivoltot, a hivatalos személy hatáskörét és feladatkörét a jogszabály meghatározza, azonban – értelemszerűen – nem vezeti le teljes részletességgel a közfeladat teljesítésének cselekvési módját, a hivatalos személy viselkedési szabályait.

[97] Kétségtelen, hogy a hivatalos személy hatáskörének gyakorlása, feladatkörének teljesítése konkrét cselekvésben nyilvánul meg, amelyhez adott esetben mérlegelési jogkör is járulhat, ami alatt azonban nem a korlátlan cselekvési szabadságot kell érteni.

[98] Bármilyen tárgy is ez a jogkör, a hivatalos személyt mindenképpen köti az az általános szabály, hogy pártatlanul kell mérlegelnie, tárgyilagosan, részrehajlás nélkül kell eljárnia.

[99] Ez pedig valójában jogi, normatív követelmény, hivatali kötelesség, aminek tudata a hivatalos személy oldalán elvárt, a környezete számára pedig közismert, a hivatalos személy iránti közbizalom lényege.

[100] A megbízhatósági vizsgálat lényege végső soron az arról való meggyőződés igénye, hogy a hivatalos személy tisztában van-e az ekként meghatározott kötelezettségeivel, és hogy a vele szemben támasztott jogi és társadalmi elvárásoknak megfelelően cselekszik-e.

[101] Amennyiben nem, az általa megvalósított magatartás sérti a korrupciós bűncselekmények jogi tárgyaként meghatározott, ekként büntetőjogilag védett közélet tisztaságát. Az elvárttal szembeni cselekvés, vagyis a tényállásszerű magatartás tanúsítása aktuálisan akkor is jogtárgyat sértő (a társadalomra veszélyes), ha a véghez vitele éppen a felfedése, megismerhetővé tétele érdekében folytatott, szabályozott keretek közötti eljárás, megbízhatósági vizsgálat során történik.

[102] Ez jelenik meg a Kúria következetes ítélkezési gyakorlatában [Bhar.I.1826/2017/7. (EBH 2018.B.16.), Bhar.I.1857/2017/6., Bhar.II.1383/2020/3., Bhar.I.1375/2022/5. (BH 2025.268.), Bhar.III.827/2023/6., Bhar.III.148/2025/5., Bhar.I.1632/2024/6.].

[103] Mindez nem jelenti azt, hogy valamely esetben ne lehetne olyan körülmény, amely az elkövetőnek felrótt magatartás társadalomra veszélyes jellegét kivételes jelleggel kizárná. Ez állapítható meg a másodfokú bíróság és a védő által is hivatkozott EBH 2108.B.1. számon közzétett Bhar.I.520/2017/3. számú határozatban, amelyben a megbízhatósági vizsgálatot folytató tárgyaló tiszt az előzetesen kidolgozott és jóváhagyott végrehajtási terv keretein túllépve, a fokozatosság követelményét megsértve úgy adott át pénzt az elkövetőnek, hogy ezzel őt kész tények elé állította, a helyes és rossz cselekvés közti választási lehetőséget kizárta.

[104] A Kúria rámutat, hogy ezen határozat maga is tartalmazza, hogy „(...) nem a megbízhatósági vizsgálat létjogosultságát kérdőjelezi meg (minthogy jogalkalmazó, és nem jogalkotó, vagy a jogszabály Alaptörvénynek való megfelelését végző Alkotmánybíróság révén, ezt nem is teheti), és nem általános érvennyel mondja ki, hogy a megbízhatósági vizsgálat keretében elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának társadalomra veszélyessége hiányzik” {hivatkozott határozat [44] bekezdés}. A Kúria Bhar.I.1826/2017/7. számú és a Bhar.I.1857/2017/6. számú határozata ezt megerősítette azzal, hogy rögzítette: az idézett közzétett elvi határozat nem minden, megbízhatósági vizsgálat keretében elkövetett hivatali vesztegetés elfogadása büntettére vonatkozik. Minden ügyben az eset összes körülményei alapján kell megállapítani, hogy a vádlott vesztegetési cselekménye veszélyes-e a társadalomra.

[105] A Btk. 4. § (1) bekezdése szerint bűncselekmény az a szándékosan vagy – ha e törvény a gondatlan elkövetést is büntetni rendeli – gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli.

[106] A Btk. 4. § (1) bekezdése értelmében bűncselekmény az a szándékosan vagy – ha e törvény a gondatlan elkövetést is büntetni rendeli – gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli.

[107] A Btk. 4. § (2) bekezdése szerint társadalomra veszélyes cselekmény az a tevékenység vagy mulasztás, amely mások személyét vagy jogait, illetve Magyarország Alaptörvény szerinti társadalmi, gazdasági rendjét sérti vagy veszélyezteti.

[108] A Kúria a Bhar.I.1632/2024/6. számú, Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatában részletesen foglalkozott a társadalomra veszélyesség hiányának kérdéskörével a megbízhatósági vizsgálattal összefüggésben a [44]-[79] bekezdéseiben, az ott írtakat továbbra is fenntartja, azokat nem ismételi meg. A megjelölt kritériumok alapján jelen ügyben nem merült fel olyan körülmény, amely a vádlottnak felrótt magatartás társadalomra veszélyességét kizárná.

[109] A vádlott jogtalan cselekményhez való hozzáállása a közokiratokba vetett közbizalmat, valamint a hivatalos személyek szabályszerű működésébe vetett bizalmat egyértelműen sértette.

[110] Nem vitás, hogy a bűncselekmény elkövetésekor a vádlott szolgálatban lévő hivatalos személy volt.

[111] A Btk. 459. § (1) bekezdés 11. pontja szerint hivatalos személy a központi államigazgatási szervnél közhatalmi feladatot ellátó vagy szolgálatot teljesítő személy, akinek a tevékenysége a szerv rendeltetésszerű működéséhez tartozik.

[112] A központi államigazgatási szervekről, valamint a kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel, központi államigazgatási szerv a rendvédelmi szerv. A hivatkozott törvény 1. § (5) bekezdés a) pontja alapján a rendőrség rendvédelmi szerv.

[113] Az irányadó tényállás alapján megállapítható, hogy a vádlott hivatali minőségében, a rendőrség hivatásos állományú tagjaként az általa intézett, lőfegyver tartására irányuló kérelem elbírálása alapjául szolgáló helyszíni szemle során a jelenlévők számára egyértelműen, valótlannul foglalt közokiratba a kérelem elbírálása szempontjából perdöntő, így lényegesnek minősülő tényeket. Arra figyelemmel, hogy a lőfegyver tartására jogosító engedély a fegyverekről és lőszerekről szóló 253/2004.(VIII. 31.) Kormányrendelet 26. § (1) bekezdés a) pontja alapján csak akkor volt megadható, ha a kérelmező rendelkezik a lőfegyver, lőszer tárolásának a rendeletben meghatározott feltételeivel, és a hivatkozott rendelet 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján ilyen feltétel volt a lőfegyver tárolására vonatkozó szabály is, kétségtelen tény, hogy a tárolásra szolgáló szekrény állapotára

vonatkozó, valótlan megállapítások lényeges ténynek minősültek. A vádlott az ezekre vonatkozó valótlan tényállításait kifejezett kérés nélkül, saját elhatározásából rögzítette a közokiratban.

[114] Mindezekre figyelemmel a vádlott a tényállásszerű cselekményét – annak következményeit előre látva, azt kívánva – követte el, magatartása a társadalomra is veszélyes, ezért az elsőfokú bíróság általi, a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjában írt közokirat-hamisítás büntetében történő bűnösségének kimondása helytálló és törvényes, a másodfokú bíróság általi felmentése pedig törvénytört volt.

[115] A Kúria az állandó gyakorlatára hivatkozással csak rögzíti, hogy a megbízhatósági vizsgálat jellegéből adódóan ugyan nem valódi szituáció, azonban az ellenőrzött magatartás nem zárja ki a cselekmény társadalomra veszélyességét. A vádlott magatartása egyértelműen sértette a büntetendővé nyilvánítás alapjául szolgáló érdekeket, Magyarország Alaptörvény szerinti társadalmi, állami rendjét. Az Rtv. 1. § (1) bekezdésére figyelemmel – egyebek mellett – a rendőrség feladata Magyarország Alaptörvénye 46. cikk (1) bekezdésére figyelemmel a bűncselekmények megakadályozása, felderítése, a közbiztonság, a közrend védelme. A rendőrség az Rtv. 1. § (2) bekezdés 1. pontja alapján ennek megfelelően feladataként végzi a bűncselekmények megelőzését is. A rendőrség hivatalos állománya tagjának olyan magatartása, amely nem a bűncselekmények megelőzésére, felderítésére, hanem éppen azok elkövetésére irányul, a felsoroltak szerint sérti Magyarország Alaptörvénye szerinti társadalmi, állami rendjét, és veszélyezteti a közokiratok alaki és tartalmi valódiságához fűződő közbizalmat, a hivatalos személyek szabályszerű működésébe vetett bizalmat. Ezért a vádlott magatartása objektív jellemzőit figyelembe véve, veszélyes a társadalomra, társadalomra veszélyességét nem szünteti meg az, hogy annak elkövetésére a hatóság által ellenőrzött környezetben került sor. A vádlott jelen ügyben önállóan, saját döntéséből vállalkozott a tényállásszerű magatartás kifejtésére, a bűncselekmény elkövetésére irányuló döntését szabad elhatározásból, bárki beavatkozása nélkül hozta meg. Az általa valótlanul közokiratba foglalt lényeges tény alapján került volna sor arra, hogy a löfegyver kiadása tárgyában folyó hatósági eljárásban döntés szülessen, így a döntés nem valós tények alapján született volna meg, ezért a magatartásának társadalomra veszélyességéhez kétség nem férhet. Emiatt önmagában annak a ténynek, hogy a határozat-tervezet jóváhagyására és kiadmányozására a megbízhatósági vizsgálat nyomán történt intézkedés miatt nem került sor, a már megvalósult bűncselekmény tekintetében a cselekmény társadalomra veszélyességére nem volt hatása.

[116] 6. A Kúria állandó gyakorlatára figyelemmel megvizsgálta a megbízhatósági vizsgálat lefolytatása és az eljárás során beszerzett bizonyítékok felhasználhatósága kérdés körében korábbi gyakorlata alapján figyelembe vett döntéseket, e körben figyelembe vette az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) Teixeira de Castro kontra Portugália ügyben, a Ramanauskas kontra Litvánia ügyben, valamint a Bannikova kontra Oroszország ügyben hozott határozatban kifejtetteket {Kúria Bhar.I.1632/2024/6. számú határozat [92]- [97] bekezdés}.

[117] A Kúria a Legfőbb Ügyészség indítványában foglaltakkal ellentétben saját következetes gyakorlatának megfelelően a megbízhatósági tervben foglaltaktól történő olyan eltérést, amely jelen ügyben a megbízhatósági vizsgálat céljának megvalósulását követően a vádlott általi újabb bűncselekmény elkövetésére irányult és ahhoz vezetett, nem a túllépéssel érintett hivatali vesztegetés bűncselekmény társadalomra veszélyessége hiányát, hanem az érintett magatartással megvalósuló, a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét megjelenítő magatartást állapított meg, és ennek következtében a korábbiakban kifejtettek szerint a megbízhatósági vizsgálat céljának megvalósulását követően lefolytatott eljárásban beszerzett bizonyítási eszközöket és az abból származó bizonyítékokat a büntetőeljárásból kirekesztette.

[118] Az ügyben többször hivatkozott, EBH 2018.B.1. számon közzétett, Kúria Bhar.I.520/2017. számú ügyében hozott határozata ebben a körben nem ellentétes a Kúria később kialakult gyakorlatával, mert a hivatkozott határozat a [66]-[73] bekezdésében csak azért nem állapították meg a védelmi tiszt „túlbuzgósága” miatt a végrehajtási tervtől történő eltérést, mert az érintett ügyben a bűncselekmény elkövetésére a vádlott már a vesztegetési pénz elfogadása előtt vállalkozott, így annak megvalósulását a későbbi, végrehajtási tervben foglaltak túllépése már nem érintette. A határozat ugyanakkor rögzítette, hogy az Rtv. 7/A. § (1) bekezdése szerint a megbízhatósági vizsgálat célja annak megállapítása, hogy az azzal érintett eleget tesz-e a jogszabályban előírt hivatali kötelezettségének. Kifejtette, hogy azt sem az Rtv., sem az e tárgykörben végrehajtására kiadott 293/2010.(XII. 22.) Korm. rendelet nem írja elő, hogy a megbízhatósági vizsgálatot addig kell folytatni, amíg a védett állomány érintett tagja ténylegesen bűncselekményt követ el.

[119] A jelen ügyben meghatározott, a megbízhatósági vizsgálat lefolytatása alapjául szolgáló, jóváhagyott végrehajtási terv csak abban az esetben írta elő és tette lehetővé a tárgyaló tiszt számára az anyagi előny felajánlását, ha az a megbízhatósági vizsgálat céljának ellenőrzéséhez szükséges, ebben az esetben azonban a vádlott a hivatali helyzetével visszaélve, az ellenőrzésről valótlán tartalmú jegyzőkönyvet az abban foglalt tények valótlansága tudatában önállóan, saját akaratából, az előny felajánlása előtt rögzítette, ezzel a megbízhatósági vizsgálat az elérni kívánt célt teljesítette. A megbízhatósági vizsgálat létjogosultsága ezzel a továbbiakban megszűnt, ezt követően a végrehajtási tervben meghatározott vagyoni előny felajánlása már a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét jelenti.

[120] Az EJEB Teixeira de Castro kontra Portugália ügyben hozott határozata a tisztességes tárgyaláshoz való jog sérelmét állapította meg egyebek mellett azért, mert a hatóságnak a kábítószer beszerzésére és átadására irányuló felbujtását megelőzően a bűncselekményt elkövető személlyel szemben sem büntetőeljárás, sem operatív nyomozás nem volt folyamatban, továbbá büntetlen előéletű volt és a hatóságnak nem volt oka feltételezni, hogy kábítószer-kereskedő lenne. A tisztességes tárgyaláshoz való jog sérelme megsértése megállapításának ugyancsak oka volt az, hogy a fedett nyomozók túllépték a fedett nyomozói tevékenység határát, amikor bűncselekmény elkövetésére ösztönözték a címzettet; a döntés arra is hivatkozott, hogy nem bizonyítható, hogy a panaszos elkövette volna a bűncselekményt a fedett nyomozók fellépése nélkül. Az EJEB a jogsértés folyamánként megállapította, hogy a fedett nyomozói tevékenység révén szerzett bizonyítékok törvényesen nem lettek volna felhasználhatóak a büntetőeljárásban.

[121] A Ramanauskas kontra Litvánia ügyben az EJEB szerint törvénytelen hatósági felbujtás akkor állapítható meg, amikor a hatóság tagjai olyan befolyást gyakorolnak az elkövetőre, ami által olyan bűncselekmény elkövetésére bujtják fel, amelyet egyébként nem követett volna el, annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a bűncselekmény megállapítását és a büntetőeljárás megindítását.

[122] A Bannikova kontra Oroszország ügyben az EJEB kifejtette, hogy vizsgálandó az is, hogy a fedett nyomozók részéről aktív fellépés történt vagy csupán „csatlakoztak” a bűncselekményhez. Az aktív fellépés is lehet jogszerű, ilyenkor azonban külön vizsgálni szükséges, hogy a fedett nyomozók nyomást gyakoroltak az elkövetőre.

[123] A Kúria gyakorlata minden olyan esetben, amikor a megbízhatósági vizsgálat nem felel meg az azt szabályozó jogszabályi előírásoknak és eredménye – az EJEB határozataiban foglalt tiltott magatartásokat is figyelembe véve – a tisztességes eljárás követelményének sérelme, úgy az a megbízhatósági vizsgálat eredményének bizonyítékok köréből való kirekesztését vonhatja maga után. A Kúria csak utal arra, hogy a tisztességes eljárás sérelmével érintett bűncselekmény esetén a bizonyítékok kirekesztésének következménye a

bizonyítottság hiányában történő felmentés, amely megelőzi a cselekmény társadalomra veszélyessége hiányának vizsgálatát, amely a bűncselekmény-fogalom eleme, az kizárólag a fogalom többi elemének, így a tényállásszerűség megállapításának esetén vizsgálható. A bizonyítottság hiánya azonban a tényállásszerűséget kizárja. Emiatt, ha a megbízhatósági vizsgálattal összefüggésben megállapított, a tisztességes eljárás követelményének sérelmét eredményező jogsértés következtében a megbízhatósági vizsgálat során beszerzett bizonyítási eszközök és az abból származó bizonyítékok kirekesztése miatt a vádban foglalt cselekménnyel összefüggésben kétséget kizáróan nem állapítható meg a bűncselekmény elkövetése vagy az, hogy azt a vádlott követte el, ennek eredménye a bizonyítottság hiányában történő felmentés, amely mellett a társadalomra veszélyesség nem vizsgálható, és annak hiánya – éppen az alapul szolgáló, kétséget kizáróan megállapított tények hiányában – nem állapítható meg.

[124] 7. Az Rtv. 7. § (1) bekezdés b) pontja alapján a rendőrség belső bűnmegelőzési és bünfelderítési feladatokat ellátó szerve ellátja az 1. § (2) bekezdés 14. pontjában meghatározott feladatokat, elvégzi az e törvényben meghatározott belső bűnmegelőzési és bünfelderítési célú ellenőrzést. Ennek keretében egyebek mellett a 7. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel végzi a ba)-be) alpontban foglalt védett állomány megbízhatósági vizsgálatát. Az Rtv. felhatalmazása alapján a belső bűnmegelőzési és bünfelderítési feladatokat ellátó szerv végzi a védett állománnyal összefüggő, jogszabályban meghatározott bűncselekmények megelőzését, továbbá a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározottak szerint végzi e bűncselekmények felderítését.

[125] Az Rtv. 7. § (3) bekezdése úgy rendelkezik, ha a belső bűnmegelőzési és bünfelderítési feladatokat ellátó szerv a feladatai ellátása során

a) bűncselekmény gyanúját – ideértve a kísérlet, valamint, ha a törvény az előkészületet büntetni rendeli, az előkészület gyanúját is – észleli, haladéktalanul feljelentést tesz a nyomozás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező nyomozó hatóságnál vagy ügyészségnél és átadja az általa összegyűjtött adatokat;

b) olyan információt szerez meg, amely alapján a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott előkészítő eljárás lefolytatásának lehet helye,

ba) a hatáskörébe tartozó bűncselekmény esetén előkészítő eljárást indíthat, illetve

bb) a hatáskörébe tartozó bűncselekmény esetén előkészítő eljárást kezdeményezhet a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező ügyészségnél, nyomozó hatóságnál, illetve a terrorizmust elhárító szervnél, és átadja az általa összegyűjtött adatokat.

[126] Az Rtv. 7. § (4) bekezdése biztosítja ezen szervnek azt is, hogy a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározottak szerint előkészítő eljárást folytathat, a rendelkezésre álló erővel és eszközökkel közreműködhet a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott leplezett eszközök alkalmazásának végrehajtásában, illetve közreműködhet eljárási cselekmény végrehajtásában.

[127] A rendőrségi törvény a belső bűnmegelőzési és bünfelderítési feladatokat ellátó szerv részére nem csak a megbízhatósági vizsgálat lefolytatásával összefüggésben határoz meg jogköröket, hanem lehetővé teszi a működése során észlelt bűncselekményekkel kapcsolatosan előkészítő eljárás kezdeményezését vagy lefolytatását, egyébiránt pedig kötelességévé teszi, hogy a bűncselekmény gyanújának észlelése esetén haladéktalanul tegyen feljelentést és adja át a nyomozás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságnak az általa összegyűjtött iratokat; emellett a rendelkezésre álló erővel és eszközökkel közreműködhet a büntetőeljárásban szabályozott leplezett eszközök alkalmazásának végrehajtásában, illetve más büntetőeljárási cselekmény végrehajtásában. Ez a szabályozás egyértelművé teszi azt, hogy a belső bűnmegelőzési és bünfelderítési feladatok

egyaránt vonatkoznak a védett állomány megbízhatósági vizsgálat keretében történő ellenőrzése során a bűncselekmények megelőzésére, illetőleg ezen törvényesen lefolytatott eljárásban esetlegesen észlelt bűncselekmény gyanúja esetén a feljelentés megtételére vagy előkészítő eljárás lefolytatásának kezdeményezésére; továbbá hatáskörébe tartozó bűncselekmények esetén a megbízhatósági vizsgálat során megszerzett bűncselekmény gyanújára utaló információ alapján az előkészítő eljárást meg is indíthatja. Az általa megindított előkészítő eljárás lefolytatását kivéve a rendőrség belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerve védett állománnyal kapcsolatos eljárásban soha nem lép be a büntetőeljárás keretébe, eljárása attól eltérő hatósági eljárás marad. A megbízhatósági vizsgálat lefolytatása során észlelt bűncselekmény gyanúja alapján ugyanakkor haladéktalan feljelentési kötelezettség terheli; köteles továbbá a feljelentéssel együtt átadni a megbízhatósági vizsgálat lefolytatása során (vagy az általa lefolytatott előkészítő eljárás során) összegyűjtött adatokat. Egyebekben a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv kizárólag a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározottak szerint folyamatban lévő büntetőeljárásban és csak közreműködőként vehet részt a más által lefolytatott nyomozásban (leplezett eszközök alkalmazásának, illetve eljárási cselekménynek a végrehajtásában).

[128] Az Rtv. a 7/A. § (1) bekezdésében egyértelművé teszi, hogy a megbízhatósági vizsgálat célja annak megállapítása, hogy az azzal érintett eleget tesz-e a jogszabályban előírt hivatali, illetve jogszabályban, kollektív szerződésben, üzemi megállapodásban, valamint munkaszerződésben előírt munkaköri kötelezettségének. A megbízhatósági vizsgálat során feltárt jogsértés alapján fegyelmi vagy szabálysértési eljárás nem indítható.

[129] A teljes vonatkozó szabályozásra figyelemmel alapján megállapítható, hogy megbízhatósági vizsgálat bűncselekmény gyanújának fennállása alapján nem indítható; amennyiben ilyen tény jut a megbízhatósági vizsgálat lefolytatására jogosult belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv tudomására, úgy a törvény rendelkezései szerint – a büntetőeljárás törvényben meghatározott esetben – előkészítő eljárás kezdeményezésének vagy lefolytatásának, a büntetőeljárás megindítására alapot adó körülmény esetén pedig feljelentés megtételének van helye. Következik továbbá az, hogy a törvényesen elrendelt és jogszerűen lefolytatott megbízhatósági vizsgálat kizárólag céljának teljesítéséig folytatható, a megbízhatósági vizsgálat során feltárt jogsértés alapján fegyelmi vagy szabálysértési eljárás nem indítható, mert ezen jogsértés szankciójaként a rendőrségi törvény maga határozza meg a szükséges intézkedéseket. Ha a megbízhatósági vizsgálatnál feltárt jogsértés egyben feljelentés megtételére is alapot ad, a feljelentés megtétele és az összegyűjtött adatok átadása az Rtv. 7. § (3) bekezdés a) pontja alapján kötelező. Amennyiben a megbízhatósági vizsgálat céljának megvalósulását követően észlelt, a megbízhatósági vizsgálatnál nem érintett vagy annak célján túlnyúló bűncselekmény elkövetésére kerül sor, a feljelentés megtétele ugyancsak kötelező.

[130] A megbízhatósági vizsgálat során létrehozott, valóságban is előforduló vagy feltételezhető élethelyzetek mesterséges létrehozása csak az azt létrehozó számára ismert és észlelt, a megbízhatósági vizsgálat során a védett személy ennek nincs tudatában, az általa elkövetett, Büntető Törvénykönyv által büntetni rendelt cselekményt ugyanúgy a büntető anyagi jog szabályai szerint kell megítélni, mintha ezt a cselekményt megbízhatósági vizsgálaton kívül követte volna el.

[131] A Kúria elvi jelleggel rögzíti, hogy a megbízhatósági vizsgálatra vonatkozó jogszabályi előírások megsértése nem teszi a megbízhatósági vizsgálat keretein belül elkövetett bűncselekményt meg nem történtté, társadalomra veszélyességét önmagában nem szünteti meg, annak bizonyítására azonban a jogsértően lefolytatott megbízhatósági vizsgálat keretein belül a tisztességes eljárás megsértésével beszerzett bizonyítási eszközök és bizonyítékok

nem használhatók fel. Ha azonban ezen bizonyítási eszközöktől független más bizonyítási eszközök (pl. megbízhatósági vizsgálatról független tanúk vagy kamerafelvételek) elegendő bizonyítékot szolgáltatnak, a bűncselekmény a büntető anyagi jogszabályok és a büntetőeljárás jogszabályok megfelelő alkalmazásával büntetendő, az elkövető büntetőjogi felelősségének megállapítása nem maradhat el.

[132] A Kúria kiemeli, hogy a megbízhatósági vizsgálat keretében történő elkövetés nem értékelhető társadalomra veszélyességben tévedésnek sem. Az ilyen elkövető ugyanis a büntetendő cselekményt nem abban a téves feltevésben követi el, hogy az a társadalomra nem veszélyes, hanem tévedése kizárólag abban állapítható meg, hogy – jellemző módon – nem tud arról, hogy az általa elkövetett bűncselekmény észlelője, más elkövetője valójában megbízhatósági vizsgálatot törvényi felhatalmazás alapján végző hivatalos személy, aki az Rtv. 7/B. § (2) bekezdésében foglalt bűncselekményeket a (3) bekezdésben foglalt feltételekkel követi el. Éppen azért kell az Rtv.-nek a 7/D. §-ában mentesíteni a büntethetőség alól a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szervnek a 7/B. § (2) bekezdésében foglaltakat elkövető tagját – egyebek mellett – a bűncselekmény elkövetése miatti felelősség alól is, mivel törvényi mentesítés hiányában a megbízhatósági vizsgálat keretén belül védett személyt bűncselekmény elkövetésére rábíró, ilyen személy bűncselekménye elkövetéséhez segítséget nyújtó, vagy abban résztvevő tagja büntetőjogi felelőssége vizsgálható lenne.

[133] Mindezeket összegezve a Kúria megállapítja, hogy a vizsgált személy által elkövetett bűncselekmény társadalomra veszélyessége önmagában nem hiányzik azon az alapon, hogy azt megbízhatósági vizsgálat keretein belül követte el, mivel a megbízhatósági vizsgálatról és annak céljáról bűncselekményének elkövetésekor nem rendelkezik tudomással, ezért a cselekmény társadalomra veszélyességének hiánya kizárólag a megbízhatósági vizsgálatot végző, a megbízhatóságra vonatkozó jogszabályok betartásával eljáró tárgyaló tiszt esetében lenne vizsgálható. A tárgyaló tiszt által a korábban hivatkozott bűncselekmények esetében a büntethetőséget a meghatározott feltételek betartása esetén azonban maga az Rtv. zárja ki.

[134] A hatósági provokáció csak abban az esetben tekinthető büntethetőséget kizáró oknak, ha az egyidejűleg a Btk.-ban szabályozott valamely büntethetőséget kizáró okot, jellemző módon kényszert vagy fenyegetést valósít meg. Ugyanakkor az Edwards és Lewis kontra Egyesült Királyság, Lagutin és mások kontra Oroszország, valamint a Furcht kontra Németország ügyeiben kifejtettekre is figyelemmel az EJEB gyakorlata alapján, ha a bűncselekményt kizárólag a rendőrségi provokáció miatt követték el, az az Egyezmény 6. cikkének sérelmét valósítja meg, mert a terhelt az eljárás kezdetétől meg lett fosztva a tisztességes eljáráshoz való jogától, ezért az így beszerzett bizonyítékok felhasználását a közérdek sem igazolhatja, azokat ki kell zárni.

[135] A Kúria jelen ügyben a megbízhatósági vizsgálat céljának elérését követően a tárgyaló tiszt által tett jogtalan vagyoni előny felajánlását követő eljárása esetében megállapította, hogy az a tisztességes eljárás követelményével ellentétes, mivel a megbízhatósági vizsgálat célja teljesült, annak további folytatására nem volt meghatározott és engedélyezett indok. A jóváhagyott végrehajtási terv megfelelő lefolytatását lehetetlenné tette az, hogy már a jogtalan vagyoni előny felajánlását megelőzően a vizsgálat alá vont vádlott minden külső beavatkozás, bűncselekmény elkövetésére irányuló felhívás nélkül, valótlanul foglalta hatósági eljárása során közokiratba a szemle tárgyát képező szekrény állapotára vonatkozó tényeket, ezzel a megbízhatósági vizsgálat olyan jogsértést tárt fel, amely miatt a megbízhatósági vizsgálat következményein túl feljelentési és iratátadási kötelezettség is létrejött.

[136] A megbízhatósági vizsgálat céljának megvalósulását követően a megbízhatósági vizsgálat tovább folytatása, és ennek keretében a vádlott újabb bűncselekmény elkövetésével történő rábírása már nem tartozott a megbízhatósági vizsgálat céljához. Abban az esetben

ugyanakkor, ha a megbízhatósági vizsgálat megvalósulását követően, de annak befejezését megelőzően a vizsgált személy önállóan más bűncselekményt követ el, amelyet a vizsgáló tiszt észlel, ezen bűncselekmény miatt feljelentési kötelezettség terheli, és amennyiben a megbízhatósági vizsgálatra vonatkozó jogszabályi előírások egyebekben betartásra kerültek, az így beszerzett adatok a büntetőeljárásban bizonyítékként felhasználhatók [Be. 167. § (2) bekezdés].

[137] A Kúria mindezekre figyelemmel rögzíti, hogy jelen ügyben a hivatali vesztegetés elfogadása bűncselekmény esetén a felmentés helyességét nem a társadalomra veszélyesség hiánya, hanem annak bizonyítottsága hiánya indokolja. A Kúria fenntartja a Bhar.I.1632/2024/6. számú határozatában írtakat, elsősorban a [65]-[69], [89]-[90], [92]-[97] és [102]-[105] bekezdésben foglaltakat. Utal arra, hogy a társadalomra veszélyesség azt fejezi ki, hogy egy cselekmény sérti vagy veszélyezteti a büntetőjog által oltalmazott értékek valamelyikét. A társadalomra veszélyesség egy objektív jelenség, amelynek jogalkotói felismerése vezet magához a kriminalizációhoz. Minthogy a társadalomra veszélyességet a törvényi tényállás elemei alakítják, a tényállásszerű cselekmény általában veszélyes a társadalomra. Mégis előfordulhatnak olyan tényállásszerű cselekmények, amelyek nem sértik vagy veszélyeztetik az adott bűncselekmény jogi tárgyát, ezért nem veszélyesek a társadalomra. A hivatkozott EBH egy konkrét magatartásra nézve fejt ki, hogy abban az ügyben az a magatartás miért nem veszélyes a társadalomra. A Kúria a Bhar.I.1375/2022/5. számú határozatában megállapította, hogy amennyiben a megbízhatósági vizsgálat lefolytatására jogszerűen került sor, a megbízhatósági vizsgálatban keletkezett bizonyítási eszközök és az abból származó bizonyítékok a megbízhatósági vizsgálat során észlelt bűncselekmények miatt indult büntetőeljárásban bizonyítékként felhasználhatóak. Ebben az esetben a beszerzett bizonyítási eszközök akkor értékelhetőek, ha a megbízhatósági vizsgálat lefolytatására jogszerűen került sor, a bizonyíték jogszerűen alkalmazott eszközből származó bizonyítási eszközből származik, és az érintett bűncselekmény a megbízhatósági vizsgálat lefolytatása során, azzal összefüggésben került elkövetésre. A másodfokú bíróság álláspontjával szemben nem hagyható figyelmen kívül a jogalkotói akarat, mert az Rtv. 7/A. § (1) és (3) bekezdéséből egyértelműen következik, hogy ha a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv feladatai ellátása során bűncselekmény gyanúját észleli, haladéktalanul feljelentést tesz. A Kúria a jelenleg hatályos törvények ellenében nem juthat ezzel ellentétes következtetésre, a rendőrségi törvény egyértelműen fejezi ki azt a jogalkotói akaratot, amely a büntetőeljárás lefolytatását és törvényesen beszerzett bizonyítékok esetén a bűnösség megállapítását és büntetőjogi jogkövetkezmények levonását írja elő a jogalkalmazó számára. A jogalkotó a feljelentési kötelezettség által deklarálta, hogy az elkövetett bűncselekménynek van társadalomra veszélyessége és nem a munkajog útján kívánta a problémát orvosolni, bár a szolgálati viszony megszüntetését a törvény nem zárja ki. A megbízhatósági vizsgálat keretén belül elkövetett, szabálysértési vagy fegyelmi eljárás megindítására alapot nyújtó cselekmény esetén a jogalkotó a munkajogi következményeket elégségesnek tartotta, ezért szabálysértés és fegyelmi eljárás lefolytatását a törvényben kizárta. Abban az esetben, ha ezt a megbízhatósági vizsgálat keretén belül elkövetett bűncselekmény esetében is elégségesnek tartotta volna, a büntetőeljárás lefolytatását ugyancsak kizárta volna, a törvény azonban ezzel szemben kifejezetten a büntetőeljárás kötelező feljelentés alapján történő lefolytatását írja elő. A jogalkotó ezzel a szabályozással kinyilvánította, hogy a megbízhatósági vizsgálat keretén belül a vizsgált személy által elkövetett, büntetőjogi felelősség alapjául szolgáló tényállásszerű és jogellenes cselekmények esetében azok társadalomra veszélyességét a büntető anyagi jog általános szabályai szerint kívánta megítélni.

[138] 8. A Kúria korábbi gyakorlatára figyelemmel megállapítja, hogy a Legfőbb Ügyészség indítványától eltérően a megbízhatósági vizsgálatra vonatkozó szabályoknak a vizsgálat

céljával ellentétes olyan megsértése, illetve a végrehajtási terv olyan túllépése esetén, amely a tisztességes eljáráshoz való jog megsértését jelenti, a beszerzett bizonyítási eszközök és bizonyítékok büntetőeljárásban történő felhasználását zárja ki. Ez levezethető a BH 2013.331. számon közzétett döntésből is, mely szerint amennyiben akármely okból felmerül, hogy az adott bizonyíték a büntetőeljárási törvényben megjelölt értékelési tilalom körébe tartozik, a bíróság értelemszerűen vizsgálódik, majd az általa felvett bizonyítás alapján egyenként és összességükben szabadon értékeli a bizonyítékokat és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. A megbízhatósági vizsgálat törvénytelenége esetén a tisztességes eljárás megsértésével beszerzett bizonyíték nem használható fel, ez pedig nem a bűncselekmény hiányában, hanem a bizonyítottság hiányában való felmentést eredményezi. A megbízhatósági vizsgálat szabályainak megsértése, beleértve a hatósági provokációt, a tervtől való eltérést és az ún. tukmálást is, okot adhat a tisztességes eljárás követelménye sérelmének bírósági megállapítására, amely a megbízhatósági vizsgálat eredményének bizonyítékok köréből való kirekesztését vonja maga után. Ezért a Kúria nem osztotta a Legfőbb Ügyészség álláspontját a társadalomra veszélyesség hiányára történő hivatkozás tekintetében. Mindez azt is eredményezi, hogy a közokirat-hamisítás büntetvényében a bűnösség megállapításának akadálya nem volt, mivel annak megvalósulásáig a megbízhatósági vizsgálat szabályosan folyt, a végrehajtási tervtől való, a tisztességes eljáráshoz való jog megsértését eredményező eltérés kizárólag csak azt követően valósult meg, hogy a megbízhatósági vizsgálat célja a hivatali vesztegetés elfogadása alapjául szolgáló vagyoni előny felajánlása nélkül befejeződött.

[139] A szabályszerűen elkészített és jóváhagyott végrehajtási terv szerint a vizsgálat végrehajtásának indoka az volt, hogy felmerült annak lehetősége, hogy a vádlott szolgálati feladatainak ellátása során nem a jogszabályban előírt kötelezettségének megfelelően intézkedik. A vádlott a hatósági engedélyezési eljárást vezetői beosztása ellenére, saját döntése értelmében ügyintézőként (előadóként) kizárólagosan végezte, a beosztotti állományra nem delegált le fegyverügyi feladatokat. A vádlott a fegyver engedélyezési eljárások során személyesen és egyedül jelent meg a tárolóhely ellenőrzések alkalmazásával, illetve a kezdeményező állampolgárokkal személyesen vagy telefonon tartotta a kapcsolatot.

[140] A végrehajtási terv rögzítette, hogy a vádlott vonatkozásában nem állt rendelkezésre olyan adat, amely bűncselekmény egyszerű gyanúját felveti és feljelentési kötelezettséget, vagy titkos információgyűjtést, illetve előkészítő eljárás elrendelését vonná maga után. A megbízhatósági vizsgálatnak a végrehajtási terv szerint nem az ellenőrzés alá vont személy cselekményének a felderítése volt célja, hanem annak megállapítása, hogy a hivatali kötelezettségének eleget tesz-e, a jogellenes cselekmény észlelése esetén intézkedési kötelezettségét teljesíti-e, illetve a jogellenes kérést, valamint a felajánlott jogtalan előnyt vagy ennek ígéretét elutasítja-e. A részletes végrehajtási terv szerint az előírásnak megfelelő biztonsági zárral ellátott szekrény hiányában a vizsgálattal érintett rendőr nem készíthet olyan tárolóhely ellenőrzéséről szóló jegyzőkönyvet, hogy a szemle (ellenőrzés) során a tárolásra vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelt a tárolóhely, ami egyébként alapja a fegyver tartását igazoló engedélynek (határozatnak). A végrehajtási terv rögzítette, hogy a tárgyaló tiszt a helyszíni ellenőrzés során elsősorban készpénzt, illetve a kialakult élethelyzethez igazodva nagyobb értékű, különleges élelmiszert, nagyobb értékű szeszes italt kínál fel a vizsgálattal érintettnek, hogy a hiányosság (biztonsági zár hiánya) felett szemet hunyjon és annak megléte nélkül állítsa ki a tárolóhely kialakításának szemléjéről szóló jegyzőkönyvet, ami alapján megkaphatja a kérelmezett hatósági engedélyt. Szükség esetén a vizsgálattal érintett kérdéseire a tárgyaló tiszt megerősíthette a vesztegetési szándékát, de az előnyt csak egyetlen alkalommal ajánlhatta fel, az érintett elzárkózása vagy elutasítása esetén azt nem ismételhetette meg, a pénzüsszeget elutasítás esetén nem (csak a vizsgálattal érintett kérésére) emelhetette fel. Amennyiben a vizsgálattal érintett rendőr a pénzt nem fogadja el, de az italt

vagy az élelmiszert igen, akkor a tárgyaló tiszt azt átadhatta, hogy az érintett kiállítsa a megfelelő jegyzőkönyvet és azt követően megkaphassa a fegyvertartási engedélyt. A tárgyaló tiszt a felajánlást határozottan és egyértelműen kellett közölje a megbízhatósági vizsgálattal érintett rendőrrel. Amennyiben a vizsgálattal érintett rendőr maga határozza meg a vesztegetés céljával átadandó pénz összegét, a jogtalan előny mértékét, abban az esetben a tárgyaló tiszt ennek megfelelően járhatott el. A jogellenes cselekmény elkövetésére irányuló kérés elutasítását követően az ajánlatot nem újíthatta meg, nem módosíthatta, és nem ösztönözhetett kitartóan a jogsértő magatartás elkövetésére. Elutasítást követően vagy szabályos intézkedés esetén alá kellett vetnie magát a jogszerű intézkedésnek. A vesztegetésre felajánlott jogtalan előny nem volt aránytalan, illetve nem tisztességtelen. Az ellenőrzés során kialakult párbeszéd alatt a tárgyaló tiszt nem alapozhatott a vizsgálattal érintett szánakozására, erős érzelmi reakciójának kiváltására.

[141] A végrehajtási terv alapján megállapítható, hogy annak elkészítésekor és végrehajtása során figyelemmel voltak az EJEB gyakorlatában foglaltakra és a Kúria határozataiban megjelenő olyan követelményekre, amellyel a tisztességes eljárást biztosítani lehet. A végrehajtási tervből ugyanakkor az is kiderül, hogy a vagyoni előny felajánlására kizárólag a megbízhatósági vizsgálattal igazolni vagy cáfolni kívánt tény, a helyszíni szemle jegyzőkönyvének valótlan tartalommal történő kiállítása érdekében volt lehetőség. A megbízhatósági vizsgálat tárgyát és célját jelentő körülmények a vagyoni előny felajánlása nélkül megvalósultak, mert a vizsgált személy megbízhatósági vizsgálattal érintett eljárásban hivatali helyzetével visszaélve, valótlan tényt foglalt közokiratba azáltal, hogy a fegyverszekerény tárolásra alkalmas jellegét rögzítette annak nyilvánvaló alkalmatlansága ellenére, és ezen jogsértés megvalósulásához előzetesen semmilyen vagyoni előny felajánlására nem volt szükség, illetve ennek megvalósulása előtt vagyoni előnyt nem is fogadott el.

[142] A megbízhatósági vizsgálat lefolytatása során annak célja megvalósításáig a megbízhatósági vizsgálat engedélyezése, a végrehajtási terv, valamint annak tényleges végrehajtása nem sértette a tisztességes eljáráshoz való jogot, a tárgyaló tiszt magatartása nem lépte túl a megbízhatósági vizsgálat alapjául szolgáló tényekre figyelemmel meghatározott vizsgálati célt. A vizsgálati cél megvalósítását követően azonban a vizsgáló tiszt rosszul mérte fel azt, hogy a vizsgálati tervben foglaltakat alkalmazni szükséges, mert a vagyoni előny jogosulatlan felajánlása már szükségtelen, így tisztességtelen is volt.

[143] A Kúria megállapította, hogy a végrehajtási terv szabályos volt, annak csak a végrehajtása volt szabálytalan, mert a végrehajtási terv nem a jegyzőkönyv kiállítását követően, utólagosan, hanem a vádlott vizsgálattal érintett vonakodása esetére tette lehetővé a vagyoni előny felajánlását. A végrehajtási terv rögzítette, hogy a fegyvertartási engedély kiállítása céljából kerül sor olyan élethelyzet megteremtésére, amiben egy szabálytalan helyszíni szemle jegyzőkönyvet kellett kiállítani. A megalapozott tényállásból egyértelműen következik, hogy a terhelt önként valósította meg a közokirat-hamisítást, a megbízhatósági vizsgálatnak pedig csak ez volt a célja, a vagyoni előny felajánlása ennek megállapítására szolgáló „eszközcselekmény” lett volna. A tárgyaló tiszt viszont eltért a végrehajtási tervtől, mert a vizsgálat céljának megvalósulását követően folytatta azt és olyan vesztegetési helyzetet teremtett, amire már nem volt lehetősége, mert ezt a terv nem követelte és így nem engedte meg. Az előny felkínálása szükségtelen, így jogszerűtlen volt, a szabálytalan eljárás következménye azonban nem a társadalomra veszélyesség hiánya, hanem a tisztességes eljárás sérelme, amelynek következtében az így beszerzett bizonyítási eszközök és az abból származó bizonyítékok a büntetőeljárásban nem használhatók fel, így az elsőfokú bíróság a hivatali vesztegetés elfogadása bűncselekményében a bűnösség megállapítását a büntetőeljárásban fel nem használható bizonyítékokra alapította.

[144] A megbízhatósági terv túllépésével a vizsgáló tiszt olyan bizonyítékokat szerzett be, amelyek beszerzése és felhasználása a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét eredményezné, ezért azokat ki kell rekeszteni. Ezen bizonyítékok kirekesztésével azonban nincs bizonyíték a vádban foglalt hivatali vesztegetés elfogadása bűncselekményének vonatkozásában a terhelt bűnösségének megállapítására, még a másod- és harmadfokú bíróság előtt az utolsó szó jogán elmondott nyilatkozatára tekintettel sem. Bizonyítás felvételére sem a másod-, sem a harmadfokú bíróság előtt nem került sor, a kirekesztett bizonyítási eszközökből származó kirekesztett bizonyítékokon kívül más bizonyíték e tekintetben nem áll rendelkezésre. A Kúria emiatt a hivatali vesztegetés elfogadása büntettének vádja alól történő felmentésre vonatkozó részében a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, ez azonban nem a társadalomra veszélyesség hiánya miatt megállapított bűncselekmény hiánya miatt, hanem a Be. 566. § (1) bekezdés c) pont I. fordulata alapján történt, mert nem bizonyítható bűncselekmény elkövetése.

[145] A hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntettében a vádlott bűnössége azonban megállapítható, e körben az elsőfokú bíróság ítélete és annak indokolása helytálló volt, a Kúria ezért a Be. 624. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ítéletét megváltoztatva, ezen bűncselekményben bűnösnek mondta ki a vádlottat.

[146] 9. A Kúria a másodfokú bíróság ítélete jogi indokolásában kifejtettekkel összefüggésben megállapítja, hogy azok ellentétesek a Kúria következetes, számos precedens határozatában kifejtett jogi érveléssel. A harmadfokú bíróságnak ezért, ha egyetértett volna a másodfokú bíróság jogi indokolásával, valamint a Legfőbb Ügyészség társadalomra veszélyesség hiányával összefüggésben, mint felmentés alapjául szolgáló okkal kifejtett, illetve a védő ezzel összefüggésben kifejtett álláspontjával, előzetes döntéshozatali eljárást kellett volna előterjesztenie és jogegységi határozatot kellett volna kezdeményezni. A Kúria az egységes gyakorlatától, amelyet számtalan precedens értékű határozatában kifejtett, továbbra sem kíván eltérni.

[147] A Kúria határozottan rögzíti, hogy a precedens értékű határozataival is a jogegységet kell, hogy szolgálja. Sérti a jogegységet, hogy miközben a megbízhatósági vizsgálatok alapján indult katonai és nem katonai büntetőeljárásokban az elsőfokú döntések teljes mértékben megfelelnek a Kúria által közzétett precedens határozatoknak, a nem katonai büntetőeljárásban másodfokon egyetlen eltérés sem állapítható meg a Kúria által közzétett precedens határozatoktól, így harmadfokú eljárásra nem kerül sor, mert nincs ellentétes döntés; addig a katonai büntetőeljárás sajátos hatásköri rendszere folytán másodfokon eljáró egyetlen ítélőtáblai katonai tanács folyamatosan eltérő döntése alapján valamennyi megbízhatósági vizsgálatot követő büntetőeljárásban a Kúriának kell harmadfokú bírósági eljárásban döntést hozni.

[148] Magyarország Alaptörvénye 25. cikk (1) és (3) bekezdése szerint a legfőbb bírósági szerv a Kúria, amely a (2) bekezdésben meghatározottak mellett biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz. A Kúria a jogalkalmazás egységét egyebek mellett a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett (precedens) határozatok meghozatalával biztosítja. Arra figyelemmel, hogy a megbízhatósági vizsgálat értékelésével kapcsolatosan a Kúria joggyakorlata teljes egészében egységes, így nem kerülhet sor – mert arra a jogalkotó által feltételezettek szerint egységes precedens értékű határozatok mellett nincs is rá szükség – jogegységi határozat meghozatalára. Az, hogy a Kúria törvényi feltételek hiányában nem tud a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hozni, nem jelenti azt, hogy a bíróságoknak lehetőségük lenne arra, hogy a jogalkalmazás egységét azt követően is veszélyeztessék, miután a Be. 651. § (1) bekezdés g) pontjában foglaltaknak megfelelően kifejtették határozatukban azokat az indokokat, amely miatt eltértek

a Kúria Bírószági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától, ezen eltérést megalapozó indokokat azonban a Kúria rendes vagy rendkívüli jogorvoslatban elvetette.

[149] Magyarország Alaptörvénye 28. cikke alapján a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. A Kúria Bírószági Határozatok Gyűjteményében közzétett jogkérdésben történő indokolt eltérés lehetősége kizárólag csak abban az esetben tekinthető a józan észnek és a közjónak megfelelő, egyben erkölcsös és a pergazdaságosságra figyelemmel gazdaságos célt szolgálónak, ha annak megfelelő döntésre lényegét érintően azonos tényállás mellett csak addig kerül sor, amíg az eltérés alapjául szolgáló indokokat a Kúria egy ugyancsak a Bírószági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatában nem vetette el. A Kúria Bírószági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozattól való eltérést biztosító törvényi rendelkezések olyan értelmezése, amely korlátok nélkül lehetővé teszi ezt követően is az eltérést, sérti Magyarország Alaptörvénye 25. cikk (1) és (3) bekezdésében foglalt, korábban hivatkozott rendelkezéseket, ezért – mivel a bírák a Magyarország Alaptörvénye 26. cikk (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel függetlenségükben is alá vannak rendelve a törvénynek – olyan értelmezés, amelyről nem lehet feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös vagy gazdaságos célt szolgálna.

[150] 10. A Kúria enyhítő körülményként értékelte az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott enyhítő körülményeket, így a vádlott szolgálati múltját, egészségi állapotát és nagykorú gyermekével összefüggésben fennálló tartási kötelezettségének teljesítését; míg súlyosító körülményként értékelte azt, hogy a cselekményt vezető állású hivatalos személyként követte el.

[151] A Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző közokirat-hamisítás büntetnének büntetési tételét a törvény 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztésben állapítja meg. A Kúria a Legfőbb Ügyészséggel egyetértett abban, hogy a megváltozott büntetési tételkeretre és a halmazat hiányára figyelemmel, az enyhítő és súlyosító körülményekre tekintettel a Btk. 82. § (1) bekezdésében foglaltak alapján indokolt a büntetési tételnél enyhébb büntetés kiszabása, mivel annak legkisebb mértéke a Btk. 80. §-ában foglalt büntetés kiszabásának elveire figyelemmel túl szigorú lenne.

[152] A Btk. 82. § (2) bekezdés d) pontja szerint az (1) bekezdés alapján, ha a büntetési tétel alsó határa egy évi szabadságvesztés, ehelyett rövidebb tartamú szabadságvesztést lehet kiszabni; ugyanakkor a 82. § (3) bekezdése alapján a (2) bekezdés d) pontja esetében szabadságvesztés helyett elzárás, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, illetve e büntetések egymás mellett is kiszabhatóak.

[153] A Kúria a büntetési célok elérésére a generális és speciális prevenciót figyelembe véve, elsődlegesen a terhelttel szembeni enyhítő körülmények túlsúlya alapján, a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdésére figyelemmel pénzbüntetést szabott ki, mely napi tételeinek számát a cselekmény társadalomra veszélyességéhez, jelentős tárgyi súlyához mérten 500 napi tételben, míg a vádlott személyi körülményeire tekintettel, az egy napi tétel összegét 1.500 forintban határozta meg. Az így kiszabott 750.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén a Btk. 51. § (1) és (2) bekezdése alapján fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[154] A Kúria a BH 2022.175. számon közzétett Bfv.I.96/2021/7. számú döntésében kifejtette, hogy ellentétben a Magyar Honvédség hivatásos állományú katonájával, rendőr esetében a szolgálati viszony megszüntetésével rendfokozatát automatikusan elveszti, ezért vele szemben a szolgálati viszonyának megszüntetését követően, ha azzal egyidejűleg szolgálati nyugdíjasnak nem minősül, lefokozás katonai büntetés kiszabására nem kerülhet

sor. A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) a hivatkozott döntéssel egyezően, azonban már az abban foglaltaktól eltérő jogszabályhelyek alapján szabályozza a kérdést. A vádlottal szemben az ORFK vezetője a Hszt. 185. § (1) bekezdés h) pontjában meghatározott fenyítést, a szolgálati viszony megszüntetését alkalmazta. A belügyminiszter a szolgálati viszony megszüntetése fegyelmi fenyítést tartalmazó határozatában foglaltakat helybenhagyta. A Hszt. 80. § (1) bekezdés f) pontja szerinti szolgálati viszony megszűnik a szolgálati viszony megszüntetése fenyítés kiszabásával.

[155] Mindezekre tekintettel a vádlott szolgálati viszonya a harmadfokú határozat meghozataláig megszűnt, így vele szemben a Btk. 137. §-ában írt lefokozás katonai büntetés nem alkalmazható, mivel rendfokozata kizárólag a hivatásos állomány tagjának van a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományra vonatkozó törvényi rendelkezések alapján, emellett a szolgálati nyugdíjas használhatja az utolsó megállapított rendfokozatát „nyugállományú” jelzővel [Hszt. 265. § (2) bekezdés].

[156] IV. A határozat elvi tartalma

A megbízhatósági vizsgálat során készített vagy beszerzett tárgyi bizonyítási eszközökből származó tény csak abban az esetben értékelhető bizonyítékként, ha annak beszerzésére nem bűncselekmény útján vagy más tiltott módon került sor. Megbízhatósági vizsgálat lefolytatásából származó bizonyítási eszköz, és az annak eredményeként felhasználható bizonyítékok vonatkozásában ilyen más tiltott módnak számít a megbízhatósági vizsgálat lefolytatására irányuló szabályok olyan mértékű megszegése, a végrehajtási tervtől való eltérésnek olyan formája, amely egyidejűleg a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét is jelenti. Amennyiben a megbízhatósági vizsgálat lefolytatására vonatkozó jogszabályokat olyan módon és mértékben szegték meg, hogy az egyidejűleg a tisztességes eljáráshoz való jog megsértését is eredményezte, ennek a büntetőeljárásban érvényesülő következménye az, hogy a megbízhatósági vizsgálat során készített, illetve beszerzett tárgyi bizonyítási eszközökből származó tény nem értékelhető bizonyítékként.

A tisztességes eljárás sérelmével érintett bűncselekmény esetén a bizonyítékok kirekesztésének következménye a bizonyítottság hiányában történő felmentés, amely megelőzi a cselekmény társadalomra veszélyessége hiányának vizsgálatát. A bizonyítottság hiánya a tényállásszerűséget kizárja. Emiatt ha a megbízhatósági vizsgálatral összefüggésben megállapított, a tisztességes eljárás követelményének sérelmét eredményező jogsértés következtében a megbízhatósági vizsgálat során beszerzett bizonyítási eszközök és az abból származó bizonyítékok kirekesztése miatt a vádban foglalt cselekménnyel összefüggésben kétséget kizáróan nem állapítható meg a bűncselekmény elkövetése vagy az, hogy azt a vádlott követte el, ennek eredménye a bizonyítottság hiányában történő felmentés, amely mellett a társadalomra veszélyesség nem vizsgálható, és annak hiánya – éppen az alapul szolgáló, kétséget kizáróan megállapított tények hiányában – nem állapítható meg.

Megbízhatósági vizsgálat bűncselekmény gyanújának fennállása alapján nem indítható.

A megbízhatósági vizsgálat jellegéből adódóan nem valódi szituáció, azonban az ellenőrzött magatartás nem zárja ki a cselekmény társadalomra veszélyességét. A megbízhatósági vizsgálat során létrehozott, valóságban is előforduló vagy feltételezhető élethelyzetek mesterséges létrehozása csak az azt létrehozó számára ismert és észlelt, a megbízhatósági vizsgálat során a védett személy ennek nincs tudatában, az általa elkövetett, Büntető Törvénykönyv által büntetni rendelt cselekményt ugyanúgy a büntető anyagi jog szabályai szerint kell megítélni, mintha ezt a cselekményt megbízhatósági vizsgálaton kívül követte volna el.

A hatósági provokáció csak abban az esetben tekinthető büntethetőséget kizáró oknak, ha az egyidejűleg a Büntető Törvénykönyvben szabályozott valamely büntethetőséget kizáró okot valósít meg.

Ha a terhelt rendőrség hivatásos állományú tagja volt és szolgálati viszonya megszűnt, vele szemben lefokozás katonai büntetés nem alkalmazható.

[157] V. Mindezekre figyelemmel a Kúria mint harmadfokú bíróság a Be. 620. § (1) bekezdése szerint nyilvános ülésen eljárva, a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság 6.Kbf.41/2024/8. számú határozatát a Be. 624. § (1) alapján megváltoztatta, terhelt1 volt rendőr alezredes vádlottat bűnösnek mondta ki közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont], ezért őt 500 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, egy napi tétel összegét 1.500 forintban állapította meg, rendelkezett az így kiszabott 750.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[158] A Kúria egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy a Btk. 294. § (1) bekezdésébe ütköző és (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint minősülő hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatti felmentés jogcímét a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontjában állapította meg; egyéb részében (az elsőfokú bíróság ítéletének bűnjelekre vonatkozó rendelkezését helybenhagyó másodfokú ítéleti rendelkezést érintően) helybenhagyta.

[159] A Kúria ítélete ellen a Be. 6. § (4) bekezdése szerint fellebbezésnek nincs helye.

Budapest, 2025. december 9.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Schmidt Péter s.k. előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró, Dr. Gunyecz Zoltán s.k. bíró, Dr. Kardos Andrea s.k. bíró

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság 6.Kbf.41/2024/8. számú ítélete a Kúria Bhar.I.595/2025/9. számú ítéletében foglalt változtatással a mai napon jogerős.

Budapest, 2025. december 9.

Dr Csák Zsolt s.k.
a tanács elnöke